

THEOLOGIA.

N.

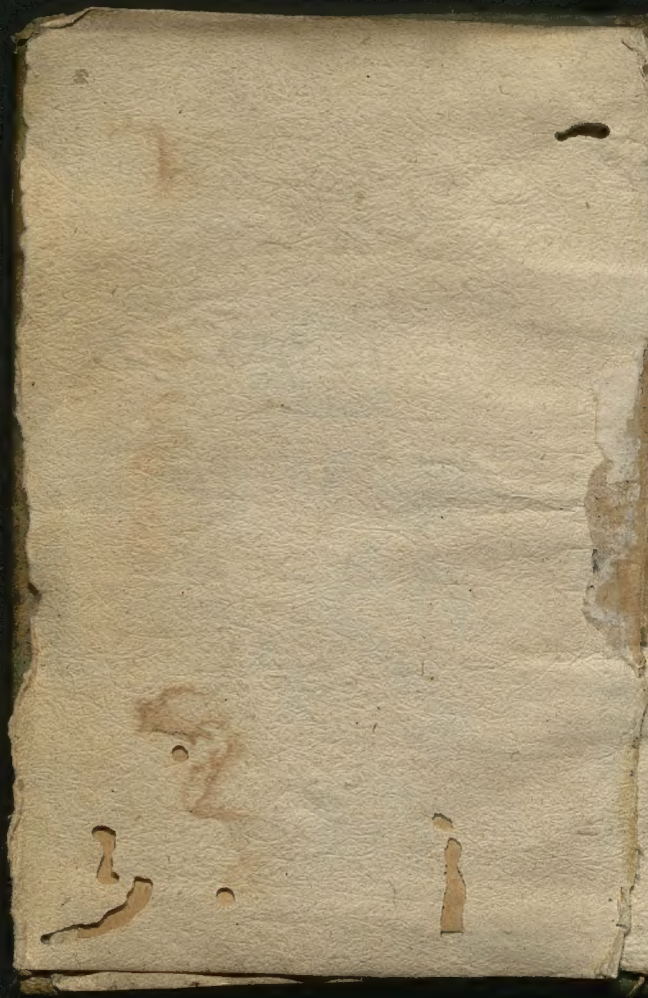
~~769.~~

35784

I

19. 11. 25

PALÆSTRA PIETATIS,

Continens

Documenta sanctè vi-
vendi & moriendi.

ATHLETIS MA- RIANIS,

In Sodalitate Immaculatè
conceptæ

VIRGINIS DEIPARÆ,

à Collegium Posnaniense Soc. JESU,

APERTA.

Joannis Morawski Opera
JOANNIS MORAWSKI,

ex eadem Societate Sacerdotis.

EDITIO SECUNDA

per Joannem Morawski

ANNO DEI HOMINIS 1677.

Superiorum permissu.

Typis MONASTERII OLIVENSIS.

S. Ord. Cisterciensis.

Imprimebat JACOBUS VVERNERUS.

NOs verò ad maiorem vocati vitam, ad excellentius fastigium ascendimus, & in maioribus exercemur

PALÆSTRIS.

S. CHRYSOSTOM.

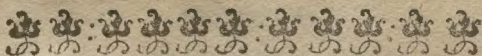
35.784.7. Tom. 5.

Approbatio.

IMPRIMATUR.

Posnaniae &c. 20. Septemb. 1676.

ALBERTUS DOBRZELEWSKI,
Officialis P^osnaniensis
Generalis.

PERILLUSTRI SODALITATI

Sine labe Conceptæ

VIRGINIS MATRIS,

Ad Collegium Pofnaniense Soc. JESU
erectæ.

*Perillustribus, Magnificis, Generosis
Adolescentibus,*

PRÆFECTO ejusdem Sodalitatis

ALEXANDRO SKRZE-
TUSKI;

Assistentibus,

JOANNI OPALENSKI,

Capitaneo Sremensi,

FRANCISCO de ROSEN;

Secretariis,

LUDOVICO THOLI-
BOWSKI,

Castellanidæ Camenensi,

VLADISLAO KO-
ŁACZKOWSKI,

Cæterisq; omnibus Sodalibus Marianis,

*Author, Digne Matris gratiam & favorem
amplissimos.*

IN Palæstram ego ite-
 rum vos manu duco,
 Athletæ Mariani. Quò
 enim aliò generosum
 ætatis ac indolis Vestræ ge-
 nium? Fiant voluptuarii Alcinoi
 ad sua pomaria Hesperiorum
 æmula hortorum; draconem
 tamen ibidem inventuri, vel ipsi
 futuri Tantali. Ruant effuso
 impetu ad Minoja viridaria The-
 sei; præstò his suus erit Laby-
 rinthus ac Minotaurus. In Pa-
 læstram ego vos potiùs, ac in Pa-
 læstram pietatis.

Habet nimirum & Pietas pro-
 priam gymnadem & Athleti-
 cen suam, cui & Macedonum
 stadia, & Corinthi Isthmi, &
 philosophantium porticus, &
 omnes

omnes demum arenæ palmam porrigant.

Cæterum Palæstram hanc Mariano inclusam circo volui, ut vel intra sphæræ istius limites, quæ olim suo ambitu immensum complexa, erat DEUM, vestra exerceretis ac exereretis studia, vel ut supra Montem adeò sublimem, ipso-que celsiorem Olympo, sacra hæc decurreretis Olympia, in quo ipse quoque Unigena Patris, giganteo passu mortalitatis ingressus fuerat stadium, novus ex Comprehenfore Viator. Dabit effuso Vestro cursui prodromum exemplum, per Montana Judææ festinatum, ipsius Virginis iter, ac Virginei Numinis transilientis colles æ-

ternitatis, dum in nostram lacrymarum Vallem descenderet. Quin & ipsa gentilitia Vestra insignia, orbi Sarmatiko, irrequieto ad summos Famæ Fortunæque apices cursu suorum Magni Nominis heredum notissima, isti Nazarethano agoni præibunt, seu Gentilitiæ *Skrzetusciorum Soleæ*, ipsa Cruce insignes, quæ in omni Solo illustrium facinorum posuere fastigium: Seu *Opalinæ Naves*, quæ liquido etiam & infido undarum elemento solida Virtutis suæ & gloriæ tam in Toga quàm in Sago, æternum impressere monumenta: Seu *Rossenorum Rose*, quarum familiaris dos est, vel hostes aculeis configere, vel

Victo-

Victores coronare : Seu *Tholibowsciorum Fascia* , novus nimirum cœli Poloni Eclipticæ baltheus , quo præcincti , æmulo Coelorum motu , agonem hunc decurratis : Seu *Kotackowsciorum Abdanci* , geminato Vitæ Symbolo in omnem immortalitatis perennaturi memoriam. Ergo jam apertam vobis Marianam hanc Palæstram fortunato pede ingredi mini. Pergite immortalis adorem , digni illâ , competitores. Aliud bravium promittere præmittereque non potui , quàm Sanctè Vivendi Moriendi que documenta. Nempe non est mortale quod opto , & quò iterata manu ductione vos provoco.

Quamquam non iterari duntaxat, sed perennare etiam hæc deberet, cum non aliam monstraret viam, quàm ad Palæstram pietatis.

Vestræ Pietati

Addictissimus

JOANNES MORAWSKI,
Soc. Jesu.

CAPUT

CAPUT I.

Proponuntur quædam Principia sanctè vivendi.

I.

*Semel Factum, Dictum, Cogita-
tum, æternum est.*

Xplico. Athleta Mariane,
fecisti aliquem amore DEI
actum heroicum? Vidit illum
DEUS, qui omnia videt; &
quia immutabilis est, scripsit il-
lum in memoria sua immutabili, Nunquam
deinceps delendum: Ergo tu quoque in
coelo DEUM videndo, leges istum actum tuum
heroicum totâ æternitate in memoria DEI de-
scriptum, atque de ipso cum DEO Tuo, &
Sanctis omnibus tota æternitate gaudebis.
Peccasti? Vidit DEUS, hoc infelix tuum pec-
catum in tali momento, in tali loco commis-
sum,

sum, illudque scripsit indelebilitur, ut ait Augustinus, in *Legibus æternis*. & in *mentibus Angelorum*, ac de illo tota æternitate displicentiam habebit. Ergo Tu quoque, in cœlo quamvis beatus, hoc tuum peccatum, tota æternitate leges, scriptum in legibus æternis, atque illud tota æternitate detestaberis: & sicut fieri non potest tota æternitate, ut quod semel fuit, non fuerit: ita tota æternitate fieri non potest, ut quod semel cogitasti, dixisti, fecisti, à te cogitatum, dictum, factum non fuerit. Adhucne igitur nullius momenti putabis momentum tuæ actionis sive bonæ sive malæ, quod immenso æternitatis pondere apprehendendum est? Adhuc in verbis tuis, cogitationibus, & operibus, non vereberis censuram legum æternarum? Non contendes totus, per tuas omnes & singulas cogitationes, verba & facta, ut in memoria æterna sis iustus.

II.

Præstat millies mori, quam semel peccare.

ITA verissimè sensit noster Polonus Angelus, Sanctus Casimirus. Vis enim scire, quid sit peccatum mortale? Est imprimis cum re-
cta ratione disformitas tam deformis, ut pro
nullo

nullo bono consequendo, etiam pro mille mundis lucrandis, prudenter eligi possit : tam probrosa Creaturæ rationali, ut meritò dixerit Sanctus Anselmus, malle se ire ad infernum cum innocentia quàm ad cœlum cum peccato mortali. Est illa infelix conversio, quâ homo, ex amico DEI, fit inimicus; ex filio DEI, filius Diaboli; ex herede Regni Cœlorum, inferni mancipium. Est Rebello creaturæ contra supremum Principem, & cum hoste ipsius Diabolo conjuratio. Est contemptus voluntatis Divinæ, infiniti honore & amore dignissimæ, propter bonum nostrum prohibentis aliquid, & istum contemptum suum videntis. Est, ut ait Apostolus, Conculcatio filii DEI, obstruentis nobis suâ gratiâ viam ad peccatum. Est prælatio non Barabbæ, sed Diaboli, ejusque voluntatis, supra Christum ejusque præceptum. Est sanguinis Christi adustar rei immundæ reputatio, quâ peccans proficit animam tinctam Sanguine Christi in cœnum peccati. Est in voto DEIcidium, quo, ut ait Sanctus Bernardus, homo peccando vult interimere aut sapientiam DEI, volendo ne suum peccatum videat; aut Justitiam, volendo ne puniat; aut Omnipotentiam, volendo ne possit punire, adeoque vult interimere DEum, qui sine Sapientia, Justitia, Omnipotentia, vivere non potest. O scelus horrendum! Præterea peccatum mortale & illa sceditas, cujus una guttula, id est

est una cogitatio superba, nobilissimam & pulcherrimam creaturam Angelicam, tam turpem, tamque detestabilem fecit; qualis est Diabolus. Est illa animæ macula, quæ per viam satisfactionis, nullo lacrymarum oceano tota æternitate, ex oculis poenitentibus profluentium, nullo sanguine Martyrum, quamvis numero infinitorum, deleri potest, nisi Sanguine filii DEI. Est tam invisæ Divinis oculis turpitudine, ut illa infinita bonitas nihil eorum odio habens, quæ fecit, tamen ad iniquitatem cum majori horrore respiciat, quam ad Canem foetidum, & vermibus scatentem; usque adeo, ut (quod considerat Blossius) si in purissima Matre Filii DEI, quam supra omnem aliam puram creaturam diligit, vel unam peccati mortalis deprehenderet labem, illicò illam cœlo deturbaret, ac in precipitium inferni detruderet. Denique est illa animæ labes, quam æternæ inferorum flammæ (Ah quam atroces!) nunquam tot millionibus annorum excoquere poterunt; quæ tantam DEO displicentiam movet, ut nullam in suis suavissimis visceribus compassionem habeat, videndo creaturam suam perpetuis incendiis sine fine torqueri, cum nos unum canem in igne ardentem, ne quidem per unum quadrantem sine sensu doloris aspicere possimus. Tanta est malitia peccati Mortalis, ut, si ita Equi fas est, omnem quodammodo tol-

P R I M U M.

5

lat compassionem ex dulcissimo DEI corde.
 Quæ cum ita sint, quomodo tantum malum,
 vel per unum diem in anima tua sustines? Cum
 pejus sit, unum peccatum mortale habere
 in anima, quam omnes inferni Dæmones
 in corpore, ut docet Chrysost. hom. 30. ad
 popul. & Basilius hom. 13. ad Baptis. & ideo
 Peccans à DEO Patre coram S. Catharina Se-
 nense appellatur, Dæmon incarnatus. Quâ
 audaciâ hac nocte in peccato mortali quies-
 cere præsumis, quâ forte dæmones repetent
 à te animam tuam? Cur tam facile? Tam
 frequenter peccas? & quidem non in absen-
 tia, sed in facie DEI, omnia videntis; DEI,
 qui tibi nihil mali fecit, sed potius te tot bo-
 nis cumulavit; DEI, in quo sunt infinita mo-
 tiva amoris, qui te dum peccas, in eodem in-
 stanti præcipitare in infernum potest. Et pec-
 cas abutendo ejus concursu, aliisque ejus be-
 neficiis contra ipsum; peccas non ut placeas
 alteri DEO, sed ut placeas Diabolo; peccas
 non ut acquiras aliquod Regnum temporale,
 sed ut amittas æternum. Si bellua, si Ethni-
 cus, si Diabolus esses, fortè aliquam excusa-
 tionem posses prætendere, nunc verò cum cre-
 das filium DEI pro te mortuum esse, ne illum
 offendas, cum te DEUS tot minis à peccato
 deterreat, tot beneficiis ad se alliciat, aliquid
 ei judicanti respondebis? Heu miserrere ani-
 mæ tuæ! Quid enim in te peccavit anima tua?

Ege.

Egestatem fugis, quæ te divitiis privat, & non fugis peccatum, quod te privat gratia DEI, Virtutibus infusis, omnibus meritis per tot annos congregatis; ita ut si infinitos gradus gratiæ haberes, si merita numero infinita, omnibus te in uno instanti priveret. Horres mortem, quæ te privat vitâ temporali ærumnosâ, & non horres peccatum, quod te privat jure ad vitam felicem interminabilem. Demum febriculæ ardores, uno die pati non potes; nec digitum igni admotum per aliquot momenta sustines; & toties peccando resolvīs te ad habitandum in ardoribus sempiternis, in igne devorante. Et quid si hoc peccatum quod committere vis, erit ultimum complementum mensuræ, quam tuis peccatis designavit Divina providentia? Quid si post hoc peccatum te projiciet in æternum à facie sua DEUS, nec tibi gratiam efficacem ad poenitentiam largietur?

III.

Nihil est certius morte, nihil incertius horâ mortis.

Immobile statutum est, omnibus hominibus semel mori. Quotquot fuerunt ante te homines, & quotquot te sequentur, aut mortui sunt, aut morientur: tu quoque migrabis

bis hinc omnino, nec semper, nec diu manebis hic, nec usquam, supra terram; sed vel infra terram, vel in cœlo, brevi manendum tibi est, & semper manendum. Quid curas unius diei hospitium? quid amicos non nisi hodiernos? nec ultra crastinos? hodie sunt, cras tecum non erunt. Nec tibi per longum iter æternitatis comites erunt. Brevi te deseret ista formæ venustas, deserent divitiæ, voluptates, honores, deseret mundus. Sola te virtus sequetur: *Solus JESUS omnibus recedentibus non recedet.* Cætera omnia fucum nobis faciunt, dum vivimus, viventibus pretiosa, vilia morientibus. Heu quantam illorum vanitatem Cereus lustralis ad vesperam mortis detegit! Sed serum erit tunc aperire oculos, cum in morte claudentur. Quod tunc te egisse optabis, nunc age. Punctum quod vivis, fortè ultimum est, &, ut ait Tertullianus, *Christiano Crastinum non est.* Vis mortem Sanctorum pretiosam? vive vitam Sanctorum pretiosam: times mortem peccatorum pessimam? fuge vitam peccatorum. *Et quia nescis ubi & quando te mors expectet, tu illam semper & ubique expecta.*

IV.

Momentaneum quod delectat, æternum quod cruciat. S. Greg.

O voces horrendas, *Æternum, Nunquam,*
Sensu

Semper. Ah semper, quod finietur nunquam. Ah nunquam, quod durabit semper. Ah æternum, quod nunquam finietur, quod semper durabit. Vis nosse quid sit Æternitas? Est Circulus, cujus initium semper est, medium & finis nunquam. Est rota, quæ semper voluitur, quiescit nunquam. Est orbis, qui ubi desinit, incipit, & incipiendo nunquam desinit. Deme æternitati mille annos, deme mille millia annorum, deme tot seculorum milliones, quot stellas numerat cælum, quot atomos aër, quot guttas oceanus, nec unicum momentum æternitati detraxiſti; tamen enim manebit infinita, quam ante fuit, manebitque tam diu, quam diu DEUS perseverabit esse DEUS. Hæc ergo æternitas infelix, tam animi quam corporis cruciatibus plena, unius momentaneæ delectationis poena est. O DEUS, ergo ne unius diei febricula moleſta nobis est? ſi tibi eodem in molli lecto, inter morſus pulicum per unam noctem decumbere, durum eſt; digitum ardenti candele admotum unicâ horâ tenere, intolerabile: Ah quid, semper, & æternum à viſione DEI exulare, igne atrociffimo uri, die nocteque mediam inter caliginem, fumum ac ſulfur verſari, exercuari modis omnibus, ſine ullo ſolatii levamento, inter ejulatus lamentabiles, & rugitus damnatorum, in contubernio Dæmonum vivere, deſperatione rumpi & rabi

tabie nunquam lenienda, sicque vivere æternum moriendo, & mori æternum vivendo? ô semper! ô nunquam! ô æternitas! Utinam frequentius menti nostræ occurreres, quàm nobis amaras redderes mundi omnes voluptates.

V.

Quid prodest homini, si universum mundum lucretur, animæ verò suæ detrimentum patiatur?

Matth. 16.

TAnti æstimat animam nostram, omnia ponderans in mensura & pondere æquissimo DEI Sapiencia Incarnata, ut ipsius iudicio totum lucrum, quod ex orbe universo colligi potest, nullius momenti præ anima nostra sit, & prorsus nihil sit. Iniquus emptor Diabolus est, qui pro anima Regna omnia mundi offerens dicit: *Hæc omnia tibi dabo, si cadens adoraveris me.* Majori illam pretio emit Sapientissimus negotiator Christus, quia infinito Thesauro sui sanguinis ac meritorum redemit, usque ad extremam paupertatem, usque sui exinanitionem, amore animæ nostræ redactus. Egone igitur tam stultus mercator sim, qui
ani.

animam meam non pro Regnis omnibus mundi, sed pro momentanea voluptate, pro evanido honoris fumo, Diabolo æternam vendam ! Heu quantum damnum animæ unicæ, animæ æternæ detrimentum ! Si una manu privatus fuero, alterâ uti potero ; si uno pede mutilatus fuero, alter manebit residuus ; si aurem dextram amiserô, supererit sinistra ; si unus oculus deficiet, alter erit solatio : At animam habeo dimittat unicam & æternam, quam si semel amiserô, jam nulla est reliqua. Una est, quæ pro contentis mihi esse debet & millenis, hanc si perdo, perdidî æternum ; si lucrôr, pariter æternum lucratus sum ; hanc ubi salvam fecerô, jam quod metuum non habeo æternum : ubi semel perdidî, neque quod sperem superest æternum, quia anima unica est, æterna est.

VI.

*Bonum Gratiæ uniûs, est majus,
bono totius nature universi.*

S. Thom. 1.2. q. 113. art. 9. ad 2.

AUrum tibi placet, gemmas quaris, & colligis o homo ? quid si hoc momento mundum aureum & gemmeum, quid si mille & plus quam mille mundos aureos & gemmeos tibi statuam facillè comparandos ? En unicis

San-

Sanctificantis Gratiae gradus, Bonum totius naturae universi, adeoque mille mundos aureos & gemmeos pretio superat. Et quidni superet? qui infinito pretio meritorum Christi emptus est; quo Regnum Coelorum & immensa aeternitatis beatae gloria condignè emittitur. Quæris jam, quo pretio hanc gemmam sic pretiosam emas? Sacramentorum poenitentiae, & Eucharistiae frequens ac dignus usus, charitatis opera, unica sancta cogitatio, unicus bonae voluntatis actus, pretia sunt, quibus gemma hæc inæstimabilis comparatur. O quot Thesauros plusquam aureos, plusquam gemmeos colligeres vel per unum diem; si talibus actibus, cogitationibus, operibus totum diem impenderes? Quot tibi pereunt tam pretiosa lucra, cum sine bonis actibus pereunt dies? Ergo hic te decet maximè avarum esse, unicam aestima & cura DEI gratiam, & non unicam: unicam, quia præ omnibus aliis bonis creatis querendam; non unicam, quia per plurimos gradus continuo augendam, ut dicere possis ignito S. Ignatii corde: *Amorem tuum Domine cum Gratia tua mihi donec, & Dives sum satis, nec ultra quidquam posco.*

VII.

Servire DEO, regnare est.

Non est tam abjecta servitus DEI, quam
exte-

exterius apparet. Omnes servi DEI Reges
 sunt, quia sibi suisque passionibus dominan-
 tur. Reges sunt, quia intra illos est Regnum
 DEI, illa scilicet pax conscientiae, illud gau-
 dium Spiritus Sancti ineffabile. Reges sunt,
 quia juxta Christi promissionem ipsorum est
 Regnum coelorum. Reges sunt, quia simul
 amici & filii Regis Regum. O beatam ser-
 vitudinem cunctis Regum solis altiore! Sen-
 tere hoc magui Imperatores, Reges, & Princi-
 pes, qui ut DEO perfectius servirent, sceptrum,
 purpuras, & diademata cum vita Religiosa
 commutarunt. Tales fuerunt, ut refert Hie-
 ronymus Platus de Bono status Relig. lib. 2. c. 26.
 Imperatores in oriente, Anastasius, Theodo-
 sius, Michael uterque; In occidente Lotharius
 & Hugo: tales è Regibus in Italia Rachisius &
 Pipinus; in Hispania Veremundus, Ramirus;
 in Anglia Sigebertus, Elteredus, Henredus; in
 Germania Carolomannus & alii. Regum ac
 Imperatorum filios, Duces ac Principes inferio-
 res, quis numeret? Sufficiat referre dictum
 B. Aloysii, qui spreto Castillionis Marchionatu
 Societatem JESU è consilio DEI Matris in-
 gressus, tanti fecit abjectum esse in domo DEI,
 ut Generali Mutio Vitellesco, (quod ipse postea
 in publica exhortatione retulit,) palam dixerit:
Si per unum tantum momentum in Societate
JESU esse debuisssem, et per inferni poenas ad
id me pervenire oportuisset, elegissem illas, Pa-
ter;

ter, ut in Societate essem. At enim servitus DEI
suis non caret laboribus ac molestiis? Ita est.
Sed quænam mundi servitus illis caret? Quæ
rosa sine spinis, quæ sine conchis gemma?
Quot incommodis, quot laboribus fatigantur
servi mundi, ut famam, ut honorem, ut gra-
tiam Principis lucrentur? Et hoc ipsum quàm
fragile bonum est, quàm incertum? Ergo pro
amicitia DEI, tam certa, pro honoribus, pro
divitiis tota æternitate mansuris, longe mino-
ra pati grave erit? Et verò quàm parum est,
quod à nobis in obsequiis suis exigit DEUS.
Parum omnino comparatione tanti præmii,
quantum est æternæ gloriæ pondus. Parum
ratione brevis temporis, quo laborandum &
patiendum est. Parum comparatione eorum,
quæ Sancti pro DEO tolerabant. Parum com-
paratione eorum, quæ pro nobis DEUS Filius
fecit & passus est. Parum ratione dignitatis
DEI infinitæ. Parum comparatione suppli-
ciorum, quæ promeruimus. Parum denique
quia omnes in obsequio molestias & labores,
dulces facit suis solatiis, suo Amore DEUS,
ut ipse sit exaltans jugum supra cervices no-
stras, dicatque meritò: *Jugum meum suave est.*
Et onus leve.

*Sine causa Christianus sum , si
Christum non sequor.*
S. Bernardus.

Nihil aliud est vita Christiani , quàm imitatio vitæ Christi. Aut Baptismi Character eradendus est , & fides in Christum ejuranda ; aut juxta vitæ Christi Ideam vivendum est Christiano. Quantus pudor est credere Christo dicenti, Beatos esse pauperes , Beatos qui lugent , & tamen divitias sectari, quærere voluptates ! Quam probrosa contradictio, Adorare Christum pauperem , contemptum , Crucifixum ; & paupertatem Christi fugere , detestari contemptum , Crucem horrere ! Quanta indignitas, Dominum esse Pauperem , servum divitem ; Dominum omnia incommoda pati , servum delitiis abundare ? Itane vestris attactu Christi consecrata ac dignificata est ; & paupertas nostra, dolor, ignominia, quæ Christus pariter assumpsit , ipsâ Christi assumptione Christiano dignificata non erunt ? At pudeat Servum esse majorem Domino suo : pudeat sub spinoso capite membrum esse delicatum. Elige quod vis Christiane : vel Christum errasse puta, qui sponte paupertatem , ignominiam, dolores assumpsit : vel te errare
fatca.

fatearis, qui opposita omnia ambis. At Christum DEI sapientiam errare impossibile est : tu igitur infelix erras, si divitias, si voluptates, si honores, cum salutis dispendio quæris.

I X.

Aut pati aut mori.

Effatum est Sanctæ Teresiæ verissimum, & Divinæ Sapientiæ arcanum. Ita est, quamdiu vivimus, tamdiu restat pati. Multa bona agere, & multa mala pati, Christianorum est, ait Bernardus. Sepivit DEUS omnes semitas nostras spinis & crucibus : Si quis ab una declinare velit, incidit in aliam, quia ob ipsam fugam Crucis, novæ noxæ debitam. Quid frustra Crucem fugis, quam vitare non potes ? In Cœlo nihil nisi bonum est : in inferno nihil nisi malum : terra, quæ media est, utrumque extremum participat. Quid Crucem fugis, quam Christus suo contactu dignificavit ? Crux latronibus sit infame patibulum, tibi Christiane est Scala ad cœlum. Hac igitur ad Astra : hac Christus, hac omnes cælites intrarunt in gloriam suam. Quam pulchrum Cœlo spectaculum est, Christianum Christo confixum esse Cruci ! Quantum gaudium, Christum socium habere dolorum ! Quid dulcius calice Passionis, quem cor divinum suis implet

implet placitis, velut placidissimis liquoribus, quem manus piissimi patris porrigit, quem os Christi prægustavit. Bibo igitur tam præclarum calicem sitibundus, ut generosos ac Filio DEI dignos imbibas spiritus, & bibendo ingemina cum S. Teresfia : *Aut pati aut mori.* Quin potius dic cum S. Magdalena de Pazzis : *Pati non mori :* Aut exclama cum Indiarum Apostolo Xaverio : *Amplius Domine, amplius cruciari.* Nempe *Pati est Omne gaudium*, ut ait Jacobus Apostolus. Stare ad crucem Christi cum Maria, est illud *unum Necessarium :* *Maria optimam partem elegit*, ut aiebat P. Vincentius Carafa VII. Generalis Soc. JESU. *Pati amando, & amare patiando, est compendium perfectionis*, ut dicebat idem. *Ire ad cælum patiando, est ire per Posam*, ut dicebat P. Bath. Alvarez S. J. *Dolores pro amore Christi tolerati, sunt mensura itineris sursum, quam oportet esse confertam & coagitatam*, ut dicebat P. Franc. Piccolomineus VIII. Generalis Soc. J.

X.

Omnis ponderatio non est digna continentis anime. Eccl. 26.

Quam pretiosa est castitas, Virtus Angelica !
Hæc incorruptio nos mortales facit pro-
 XINNI

proximos non modo Angelis, sed ipsi *etiam* DEO. Hanc tanti fecit Christus, ut Matrem non nisi Virginem elegerit, ipse Virgo : & Joannem Apostolum propter Virginitatem, in suo pectore tanquam gemmam pretiosam reposuerit, cumque moriens loco sui in terris, Filium **MARIÆ** reliquerit. Hanc ita amavit Virgo Mater, prima hujus virtutis in terris fundatrix, ut Angelo maternitatem DEI offerenti palam testata sit : *Quomodo fiet istud, quoniam virum non cognosco* ? Præmium porro Virginitatis quam sublime ! Supra montem Sion, id est in sublimi gloria perennare, sequi agnum quocumque ierit, cantico ab aliis inimitabili, cor DEI, cor B. Virginis, tota æternitate exultare, speciali laureola in celo ornari, Virginitatis stipendium est. Quanti igitur hanc virtutem æstimare, quantum pro ejus integritate dimicare debes, si Christo, si ejus Matri placere desideras, Athleta Mariane ? Linguam sibi præcidit, & cruentam in os Fœminæ impudicæ expuit Martyr Nicetas, ut castitatem defenderet : tu saltem linguam cohibe, ne quæ toties Sanguine Christi in sacra communione consecratur, verbo aliquo impuro polluat. Nobiles Christianæ Amazones, aliæ oculos sibi eruerunt, aliæ se ipsas præcipitarunt è montibus, ne Virginitatem læderent : tu saltem oculos averte, ne videant vanitatem. **Benedictus pro conservanda castitate se nudum**

dum in veprisbus cruentavit : Franciscus in
nivibus volutatus est : Xaverius ad sanguinis
in naribus profluvium , uni somnio impuro
restitit . Tu nondum durius carnem rebellem
tractasti , *nondum ad sanguinem restitisti* : Er-
go nunc statue , omni diligentia thesaurum
tam pretiosum servare , quem si semel amise-
ris , nunquam tota æternitate recuperabis .

XI.

*Quàm sordet mihi terra, dum cœ-
lum aspicio !*

VOx erat S. P. Nostri Ignatii ad Cœlum
aspirantis . Et quid ni sordeat terra , tot
plena peccatorum foetoribus ? Quid ni sordeat ,
quæ stabulum est pecorum ? Patria nostra est
cœlum . Ibi Patrem DEUM habemus : ibi
nos magnus charorum numerus expectat . Bo-
na terrena , quibus hic pascimur , siliquæ sunt
porcorum , quæ appetitum nostrum infiniti bo-
ni capacem non explent , sed contaminant .
Ad majora , ad altiora Bona creati sumus : Er-
go ad illa properemus . *Ad Cœlum , Ad Cœ-
lum . Ibi nostra fixa sint corda , ubi vera sunt
gaudia , quia pura , quia æterna* . Amemus vi-
tam , sed amemus æternam : Quæramus di-
vitiis , sed semper mansuras : optemus vo-
luptatibus

luptates, sed sine felle, sine absinthio perennes:
Ambiamus honores, sed apud DEUM, nun-
quam perituros. O nos Vefanos, si itabulum
amamus præ palatio, exilium præ patria, lucum
præ auro. *Quanta phrenesis est, cogitare
parum de magno, & cogitare multum de par-
vo: brevi tempore curam longissimam, &
longissimæ æternitati brevem curam impende-
re! Quanta infania! nolle perdere parum ut
multum lucreris: nolle dare mortem pro vita,
terram pro Cælo, tempus pro æternitate; ni-
hil pro honorum omnium aggregatione.*

XII.

DEUS mihi sufficit solus.

Quid appeto? Quid appetendo quaero, &
satiari in appetendo nequeo? Bonum est
quod appeto, bonum quaero, sed nullum bo-
num creatum, quo satier, invenio. Ubi es &
bonum meum sufficiens? quaero te intra di-
vitiis sæculi, sed non invenio: quid enim
sunt illæ, nisi mera deliria, figura tran-
siens & somnium? quo cum dormierint vi-
ri divitiarum, nihil invenient in manibus
suis. Imò spinæ sunt, quæ sua sollicitudine
pungunt animam & cruentant. At neque
inter carnis delicias bonum sufficiens reperio:

quantum enim gaudium peccatoris ! ad instar
puncti est, gutta mellis in Oceano fellis & ab-
 sinthii. Quid frustra & inter mundi honores, &
 inter favores mortalium exquiro bonum? quan-
 tae indigentiae latent sub larva honoris? quan-
 tae fallaciae favores principum? Valere bona
 non bona, boni indiga, non sine malo bona,
 quia defectuosa & defectibilia. Solus bonum
 meum est, qui purum bonum est, qui omne
 bonum est, qui fons omnium bonorum est
 indefectibilis, & origo, DEUS meus & omnia.
Nimum avarus est, cui DEUS non sufficit.
 Quod enim bonum est, quod in DEO cum in-
 finito excessu non contineatur? aut quod
 bonum est, cum quo DEUS melior sit, quam
 sine illo, qui infinitum bonum est? Igitur
 si amore careo & laude apud homines, sufficit
 mihi DEO placere, sufficit laudem apud DEUM
 habere. Si careo divitiis, nimis dives sum,
 cum jus ad DEUM possideendum ha-
 beo. *Quidquid mihi dare vult Dominus meus*
præter se ipsum, dulce mihi non est; auferat
totum, & se mihi det. Ipse solus mihi
 sufficit, DEUS meus &
 Omnia.

CAPUT II.

Remedia

*Ad fugienda & extirpanda
vitia.*

JActis breviter, in virtutis Palæstra, sanctioris vitæ fundamentis, armandus est Athletæ MARIANUS remediis vitiorum, tum generalibus, tum particularibus, quibus instructus prælia Domini, contra hostes animæ feliciter gerat.

Remedia

Contra quodvis peccatum.

1. Remedium est. Oratio, ad quam subito recurrendum est insurgente aliqua tentatione, antequam cor occupet, invocando opem DEI, B. Virginis, & Sancti Patroni, qui in opposita virtute floruit. Hujusmodi Orationes sunt. *DEUS in adjutorium meum intende. Domine saluum me fac, pereō. Domine sim patior responde pro me. MARIA sis mihi propitia. MARIA opitulare. Mater misericordiæ monstra te esse Matrem.*

B 3

2. Remedio

2. Remedium est. Habere frequenter memoriam præsentiæ DEI, & Angeli Custodis, atque occurrente pravâ suggestionem, seipsum arguere dicendo: *Egone in oculis DEI Iudicis omnia videntis, & Angeli mei custodis, hæc cogitabo? hæc faciam?* O Domine malo mori quam sedari.

3. Remedium est. Premente aliqua tentatione recordari Christi patientis, ejusque amore se ipsum vincere dicendo: *Amor meus crucifixus est, & ego voluptati operam dabo!* *Ab non licet sub spinoso capite membrum esse delicatum.* O bone JESU intra vulnera tua absconde me. Ita suadet Apostolus, ut cogitatione Christi passi armemur. 1. Petri 4.

4. Remedium est. Tempore tentationis devotè aspicere imaginem Beatæ Virginis, vel eam sibi in memoriam revocare, atque ejus amore protellari, se nolle assentiri tentationi. *Propter te, amore tui, o pretiosissima Parens, Domina mea, non cogitabo, non dicam, non faciam.*

5. Remedium est. Meditatio Novissimorum, nempe Mortis, Judicii extremi, Inferni, juxta illud: *Memorare Nobisissima tua, & in æternum non peccabis.* Ecclesi. 7.

6. Remedium est. Fuga otii, quod est pulvinar diaboli, & origo omnium vitiorum.

7. Remedium est. Fuga sociorum, locorum aliarumque occasionum peccati. Nam

qui

qui amat periculum, in illo peribit. Ecclesiastici 3.

8. Remedium est. Usus frequens Sacramenti Pœnitentiæ & Eucharistiæ. Ex hoc enim divino epulo robur sumitur ad vincendum hostem animæ : Et de hoc Sacramento dicit Psalter : *Parasti in conspectu meo mensam adversus eos, qui tribulant me. Ps. 22.*

9. Remedium est. Dum aliqua tentatio infestat, elicere actum amoris DEI super omnia ; talis enim Actus stare non potest cum peccato, ac proinde illud impedit.

10. Remedium est. Examen particulare instituire : ita ut manè proposito facto vitandi tale vel tale peccatum, circa meridiem & vesp̄i te reflectas, quoties in hoc peccatum lapsus sis, moxque pœnitentiam ipse tibi imponas, & propositum renoves, tam diu in eo persistendo, quamdiu vitium non extirpaveris.

*Hæc sunt remedia generalia contra peccata :
Veniamus ad specialia.*

Remedia

Contra tentationes Fidei oppositas.

1. Cave ne unquam cum talibus cogitationibus

nibus disputes, ne fallacis dæmonis in re fidei tam obscura, capiare: sed potius captivando intellectum in obsequium DEI, illico dices: *Credo omnia, quæ credit Ecclesia Catholica. Credo Domine, adjuva incredulitatem meam.*

2. Reuoca tibi in mentem illa suavisissima vincula, quæ in fide Catholica tenebant Augustinum, ita de se loquentem, lib. contra Epist. fundam. *Tenet me in hac fide consensus populorum, atque gentium, tenet auctoritas miraculis inchoata, spe nutrita, charitate aucta, vetustate firmata. Tenet ab ipsa sede Petri Apostoli, usque ad præsentem Episcopatum successio.* Addi potest: Tenet me in hac fide tanta doctorum Sapientia, tanta tot Religiosorum Sanctitas, tanta tot millionum hominum pro hac fide tolerata Martyria. Quæ omnia motiva credibilitatis in nulla secta reperiuntur, nisi in sola Romana Ecclesia, ut vel inde certissimum signum sit, DEUM in ea sola, & per eam loqui.

3. Frequentia ritus Ecclesiæ, præsertim usum Sanctissimi Sacramenti, ut sic tibi gustanti quàm suavis sit Dominus, sapiant ea, quæ ipse in Ecclesia revelavit.

4. Vitandæ lectiones librorum vetitorum, conciones item & familiaritates Hæreticorum, ut monet Apostolus *ad Titum* 3.

Remedia

Contra consuetudinem jurandi.

1. Considera, quantus sit DEI contemptus, cum nomen ejus sanctum & terribile assumitur ad confirmandum dictum falsum ; hoc enim nihil aliud est, quam DEUM, qui est summa veritas, facere testem mendacii, adeoque facere DEI IM mendacem, quæ est ingens DEI contumelia.

2. Considera, consuetudine jurandi amitti auctoritatem in dicendo : nam frequenter & facile juranti minus creditur, etiamsi serio jureret, ut docet *S. Chrysostomus hom. 7. ad pop. Antioch.*

3. Loco consuetae formulæ jurandi assuesce alteri modo testandi, qui non contineat juramentum, dicendo, v. g. Ita pro certo affirmo, &c.

4. *S. Chrysostomus hom. 5. ad populum*, ad deponendam hanc consuetudinem suadet, ut qui est ei obnoxius, ipse sibi pœnam imponat, quoties in hoc peccatum labitur, v. g. ut impransus cubet ; ut toties det Eleemosynam, &c.

*Contra superbiam & vanam
gloriam.*

1. Frequenter sibi imperfectiones, & peccata ob oculos ponere, ob quæ digni sumus omni contemptu.

2. Proponere sibi ante oculos perfectiones Sanctorum, & cum illis se ipsum comparando, confundi.

3. Meditari de humilitate Christi conculcati, consputi, latroni postpositi, atque nobis dicentis: *Discite à me, quia mitis sum & humilis corde.*

4. De se suisque factis nihil ad laudem vel vituperium dicere, & oblatam laudem statim DEO offerre.

5. Libenter occupari in functionibus abjectionibus, & cum humilibus conversari.

6. Laudem & honorem apud solum DEUM querere, apud quem solum est laus vera, æterna, inamissibilis, imò est infinita, cum sit ipse DEUS, juxta illud Regii Vatis: *Apud te laus mea DEUS. Et, Laus mea tu es.*

7. Sæpe cogitare, quod superbus sit contemptibilis hominibus, & DEO odibilis, qui superbis resistit, eosque punit infamiâ, & peccatis turpibus, ut sibi vilescant.

Contra

Contra Iram & Impatientiam.

1. Cum te irâ commoveri sentis, ab omni verbo abstine, aliò te conferendo, ne aliquod verbum contra rationem excidat.

2. Aspice Christum Crucifixum, ideam omnis patientiæ & mansuetudinis, qui ut dicitur 1. Pet. 2. *Cum pateretur non comminabatur*; atque intra ejus vulnera tuas molestias depone, ut ibi dulcescant amore sui Redemptoris.

3. In omni tua adversitate, oculos mentis converte ad DEI voluntatem sapientissimam, omnipotentissimam, justissimam, benevolentissimam, à qua omnia adversa ad nos veniunt, dicendo: *Ita Pater, quia sic placitum est ante te.*

4. Vide tuos defectus majores, quos in te tolerat DEUS, & alii, & quibus longe majorem poenam mereris, ac proinde in satisfactionem pro ipsis, accepta adversitatem.

5. Considera damna, quæ ex ira & impatientia proveniunt. Nam ira non minuit dolorem sed auget: & præterea vulnus conscientiae infligit, privatque coronâ. Deinde hominem facit furem bestiam. Denique præscribit modum, quo Deus agere debeat cum iracundo orante: *Dimitte nobis sicut & nos dimittimus.*

Contra tentationes impuras.

1. Fugiendæ occasiones, conversationes, amicitia nocivæ, otium.

2. Custodiendi diligenter sensus, præsertim oculi, aures, lingua, manus, sunt enim fenestras, per quas mors intrat.

3. Subtrahendum fomentum libidinis, nimius cibus & potus.

4. Adhibenda mortificatio corporis, jejunia, flagellationes, vigilia.

5. Utendum frequenti Communione, ut purissimo corpore Christi corpora nostra sanctificentur.

6. Juvat plurimum devotio ad Matrem purissimam, à qua virtus continentia sæpe petenda est, & coram eadem manè & vesperi protestatio facienda, quod quidquid contra Angelicam puritatem acciderit, id præter & contra nostram voluntatem futurum sit, idque amore ipsius.

7. Occurrente tentatione mentem illico aliò avertere, vel conferendo se ad aliquid seriò agendum, vel recurrendo ad Christum Crucifixum, vel ad Angelum Custodem, vel ad B. Virginem, his verbis: *Virgo purissima per immaculatam conceptionem tuam, munda cor meum ab omni impuritate, in nomine Patris & Filii & Spiritus sancti.*

Contra

Contra invidiam & odium.

1. Honorem, laudem, cæteraque bona temporalia non magni facere, sed potius bona altioris ordinis æterna desiderare.

2. Ea frequenter considerare, quæ ad fratrum amorem excitare possunt, qualia sunt, quod omnes simus DEI imagine insigniti, omnes Christi sanguine tincti, omnes ad eandem hæreditatem vocati, omnes ejusdem Divinæ mensæ participes. &c.

3. Expendere damna invidiæ, quæ invidum tristiciâ inani consumit, omnibus gravem facit, diabolo similem reddit.

Contra Gulam.

1. Remedium præscribit Spiritus S. Prov. 23. *Noli esse in convivibus potatorum nec in commensationibus eorum.*

2. Expendere turpitudinem hujus vitii, quod hominem belluam facit, imò deteriorem belluis, quæ naturam ultra satietatem non gravant.

3. Considerare incommoda, quæ ex hoc vitio proveniunt, qualia sunt paupertas, multæ infirmitates, acceleratio mortis, rixæ, homicidia, luxuria, & alia.

4. Penam sibi statuere pro hoc defectu commisso,

commisso, die aliquo victitandi pane & aqua,
cibumque qui sumendus fuisset pauperibus exor-
gandi.

Contra tepiditatem.

1. Considerare amorem DEI erga nos, &
tot beneficia, quibus nos obstringit continuò ad
hoc, ut ei ferventer serviamus.

2. Considerare immensum gloriæ pondus,
quod tam facile per opera ferventia prome-
reri possumus, & quod promerendi post mor-
tem tempus non erit amplius.

3. Considerare exempla tot Sanctorum,
tum in hac vita, tum in cælo, Deum ferven-
ter laudantium,

4. Considerare finem creationis nostræ, qui
non est alius, nisi laudare Deum eiꝑ; servire.

5. Considerare malitiam tepiditatis, quæ
ipsa bona opera reddit mala, & nauseam tan-
tam Deo movet, ut dicat in Apoc. *Vtinam cali-
dus, vel frigidus esses, sed quia tepidus es,
incipiam te ebomare ex ore*

meo.

TERTIUM.

37

CAPUT III.

Praxis Exercitii Matutini.

Adoratio, Fides, Spes, Charitas.

Summa ac infinita majestas, Pater, Fili & Spi-
ritus S. Ego vilissima creatura tua, in cen-
trum nihili mei prostratus, Te Deum verum,
unum in natura, trinum in Personis, supplex
adoro, laudo & glorifico cultu latriæ, affe-
ctu omnium Sanctorum. In te & tibi omni-
bus quæcunq; revelasti, firmissime credo, pro-
pter tuam veracitatem infallibilem. In te spem
omnem meam de omnibus bonis meis tam
temporalibus quàm æternis repono, propterea
quia scis, vis & potes ea conferre. Te æsti-
mo & amplector super omnes divitias, hono-
res, voluptates, & super omnia bona creata,
propter te, & infinitam dignitatem & bonita-
tem tuam. Atque in his affectibus hodie &
quotidie vivere, operari, pati ac tandem mori
volo.

Gratiarum Actio.

Benedicta sit in æternum amabilissima tua,
DEUS,

DEUS, bonitas infinita, quâ me ex nihilo creasti, ex peccati servitute redemisti, ad fidem veram vocasti, tot gratiis ingratum habetenus ornasti, prævenisti, adjuvisti, à tot malis animæ & corporis etiam hac nocte præservasti. Pro istis ac omnibus aliis beneficiis, quibus non solum me, sed omnes & singulas creaturas hucusque cumulasti, consiteantur tibi Domine omnia opera tua, & Sancti tui benedicant tibi.

Intentio.

ECce Domine, hodie, & per totam vitam meam, & æternitatem me tibi ex integro in holocaustum trado ac offero, corpus & animam meam, memoriam, intellectum, voluntatem, sensus ac omnes potentias, omnia facta, dicta, cogitata, omnes adversitates meas, omnes motus cordis ac respirationes, omnes Syllabas & literas legendas, scribendas, audiendas. Omnia ista unita meritis vitæ & Passionis Domini nostri JESU Christi, sanguine ejus aspersa, in corde deposita, manibus benedicta, dono, offero, consecro divinæ Majestati tuæ.

I. Ex amore tui, ad gustum tibi dandum, & ad majorem gloriam tuam.

II. In protestationem supremi tui dominii & nostræ subjectionis.

III. In

TERTIUM.

33

III. In gratiarum actionem pro beneficiis omnibus præsertim N.

IV. In satisfactionem pro omnibus peccatis præsertim N.

V. Ad exhilarandum cor B. Virginis, & SS. præsertim N.

VI. Ad præparandum cor meum in ordine ad communionem.

VII. Ad confundendos daemones hostes animæ meæ.

VIII. Ad impetrandam mihi virtutem & Gratiam N.

Protestatio.

Protestor verò coram te Domine DEUS meus, & Curia tua cœlesti universa, quod hodie & totâ vitâ meâ, volo vivere, ut decet mancipium JESU & Mariæ. Protestor quod mori millies malo, quam peccato præsertim N. te offendere. Protestor quod quidquid hodie acciderit, quod tibi DEO meo displicet, id contra meam voluntatem erit. Protestor denique quod toties te hodie amare & laudare volo, quoties respirabo, quot fluent momenta in tempore, quot literas scribam, &c.

Petitio Auxilii.

A Tua bonitate per JESU Christi sanguinem

nem suppliciter peto benedictionem. Da mihi gratiam hodie efficacem, ad vincendas suggestiones inimici, ad vitanda omnia peccata, præsertim N. ad promerendam veniam, gratiam, & gloriam æternam. Amen.

Ter *Pater & Ave.* Et renovetur Formula Congregationis : *Sancta MARIA Mater DEI, &c.*

CAPUT IV.

Examen Vespertinum.

Gratiarum actio.

Benedicta sis in æternum, ab omnibus, in omnibus, & super omnia, Sancta & individua Trinitas, Pater, Fili, & Spiritus Sancte, pro omnibus & singulis beneficiis, quæ mihi omnibusque creaturis, sive in Cœlo, sive in terra, sive etiam in inferno hodie & toto vitæ meæ tempore, contulisti. Benedico, laudo, & glorifico te, pro beneficio creationis, & conservationis mei ac omnium creaturarum, pro cooperatione ad omnes actus meos, pro incarnatione, vita, passione & morte Domini nostri JESU Christi, pro doctrina ejus, meritis, exemplis, Sacramentis, pro grâtiis omnibus habitualibus & actualibus, in me ac omnes crea-

turas rationales tam liberaliter effusis, ac de-
mum pro externa protectione, ac præserva-
tione à pluribus malis animæ & corporis. Be-
nedictio & claritas & gratiarum actio, honor,
& gloria tibi DEO nostro in æternum.

Petitio Luminis.

AT quàm ingratus ego hodie beneficiis vi-
xi! illumina quæso Domine oculos men-
tis meæ, ne obdormiam in morte. Emitte lu-
cem tuam & veritatem tuam, ut cognoscam ac
desiccam peccata mea, quibus te hodie offendi.

Discussio conscientie.

Hic revoca tibi in mentem defectus actio-
num tuarum, reflectendo te supra singu-
las eo ordine, quo per diem factæ sunt, & ob-
servando, quid mali in qualibet actione diei co-
gitasti, dixisti, fecisti, quid etiam boni omisisti,
quod facere potuisti; Item considera causas
defectuum, & remedia.

Dolor.

O purum, summum ac infinitum bonum
DEUS meus, ex amore quo te amplector,
& æstimo super omnes creaturas, detestor
omnia & singula peccata mea, super omnia
alia mala, etiam supra ipsam mortem,
& do-

& doleo quia Te aliquando peccatis meis offendi. Doleo autem pure propter te tuamque bonitatem infinitam, omni amore dignissimam, quam infelix offendi, & cui materiam displicentiae dedi. O utinam nunquam peccassem, utinam tibi perfectius servivissem.

Propositum.

Ecce nunc Domine cum tua gratia firmissime statuo ac propono emendationem. Volo deinceps perfectius tibi servire, volo occasiones peccandi praesertim N. evitare. Maligno mori & omnia adversa pati, quam te DEUM meum peccato unquam offendere. Confirma hoc DEUS per gratiam tuam, quod operatus es in me. Adjutor meus esto, ne derelinquas me, neque despicias me DEUS salutaris meus. *Ter Pater & Ave, & Psalmus De profundis, pro defunctis sodalibus.*

CAPUT V.

Observanda circa quamcunque actionem, ut perfectè fiat.

Ante quamcunque actionem, praesertim longiorem, V. C. ante studia, invoca breviter opem divinam, dicendo: DEUS in ad-
juco

*tutorium meum intende, vel Adjuva me Domine
DEUS meus.*

2. Renova intentionem dicendo : *In gloriam tuam DEUS & vitam æternam. Propter te Domine. Renovo intentionem.*

3. In decursu actionis recordare interdum DEI in te, circa te, ac in ipso actionis tuæ objecto, præsentis atque spectantis, ac tecum & cum tuo objecto concurrentis. Undo dices : *Adoro te Domine, hic præsentem, me videntem, mecum concurrentem, me cum hoc objecto pascentem, illuminantem, calefacientem, &c.*

4. Intuere Christum Dominum, B. Virginem, vel S. Patrum, quâ perfectione similem actionem illi exequabantur : illos proinde imitando in unionem actionis ipsorum operare. E. G. In comedendo, recordare Christi in nuptiis, in coena ultima. Decumbens in lecto, recordare Christi in præsepio, in Cruce, in sepulchro quiescentis. Vestiendo te, Christi ligati, vestibus ignominiosis induti. Lavando faciem, Christi in sanguine suo demersæ. Ambulando, Christi per plateas ad iudices tracti, Palæstinam obeuntis. Studendo, Christi docentis, &c.

5. Forma tibi aliquod documentum spirituale ex actione tua ejusque objecto, cum aliquo affectu proportionato. E. G. Lavas faciem ; cogita quod sanguis Christi emundat
nos ab

nos ab omni peccato, utinam te emundet !
 Induis te ; cogita exuendum veterem hominem,
 & induendum D. JESUM, hocque pete à Deo.
 Comedis ; cogita siliquas esse istas porcorum,
 melioribus in Patria Sanctos abundare pani-
 bus, illuc proinde feratur desiderium. Decum-
 bis ; cogita fore ut sub te sternatur tinea, &
 operimentum tuum sint vermes.

6. Mortifica te in omni actione, v. g. in-
 commodius sedendo, non carpendo fructum
 aut florem in horto, subtrahendo gustui ad
 mensam bolum aliquem, B. Virginis gustui
 transmittendum.

7. Post actionem, age DEO gratias pro
 cooperatione, pro tuis defectibus dolo, & quid-
 quid boni actum est, offer DEO.

CAPUT VI.

Orationes ejaculatoriæ per diem usurpandæ

Fidei.

IN fide vivo Filii DEI, qui dilexit me, tradi-
 dit semetipsum pro me.

Credo Domine, adjuva incredulitatem
 meam.

Domine adauge mihi fidem,

Spei.

Spei.

DEUS meus misericordia mea. *Ps. 58.*

In te Domine spero, non confundar in æ-
ternum, *Psal. 30.*

Dominus firmamentum meum, & refu-
gium meum, & liberator meus. *Psal. 17.*

Dominus mihi adjutor, & ego despiciam
inimicos meos. *Psal. 117.*

Spes mea ab uberibus matris mee, **DEUS**
meus es tu. *Psal. 21.*

Charitatis.

DEUS meus & omnia.

Quid volo præter te, **DEUS** cordis mei,
& pars mea **DEUS** in æternum.

Sero te amavi pulchritudo infinita, sero te
amavi. Væ tempori, quo non amavi te.
S. August.

O summum bonum meum, quando te per-
fectè amabo?

O quam suavis est Domine Spiritus tuus.

Dulcis & rectus Dominus.

Diligam te Domine virtus mea, firma-
mentum meum & liberator meus. *Psal. 17.*

Ego autem in Domino gaudebo, & exul-
tabo in **DEO JESU** meo. *Abac. 3.*

Con-

Contritionis.

Peccavi Domine, miserere mei.

Pater, peccavi in Cœlum & coram te, non
sum dignus vocari filius tuus.

Amplius lava me Domine ab iniquitate mea,
& à peccato meo munda me. *Psal. 50.*

Malo mori quam foedari.

Desiderii ad gloriam Cœlestem.

O quam sordet terra, dum Cœlum aspicio.
S. Ignat.

Satiabor cum apparuerit gloria tua Do-
mine. *Psal. 16.*

Quam dilecta tabernacula tua Domine vir-
tutum, concupiscit & deficit anima mea in
atria Domini. *Psal. 83.*

Quando veniam & apparebo ante faciem
DEI? *Psal. 41.*

Adimplebis me Domine lætitia cum vultu
tuo, delectationes in dextera tua usque in fi-
nem. *Psal. 15.*

Te exquirat facies mea, faciem tuam Domi-
ne requiram. *Psal. 26.*

Unam petii à Domino, hanc requiram, ut
inhabitarem in domo domini omnibus diebus
vitæ meæ.

Gratiarum actionis & laudis.

Benedic anima mea Domino, & omnia quæ intra me sunt nomini sancto ejus. *Psal. 102.*

Misericordias Domini in æternum cantabo. *Psal. 88.*

Exaltabo Te, DEUS meus Rex, & benedicam nomini tuo in sæcula. *Psal. 144.*

Benedictio, & claritas, & gratiarum actio, honor DEO nostro, in sæcula sæculorum. *Apo. 7.*

Sedenti in throno DEO & Agno honor & gloria.

Vivat JESUS meus & exaltetur DEUS salutis meæ.

Benedictus DEUS & Pater Domini nostri JESU Christi, qui consolatur nos in omni tribulatione nostra. *2. Cor. 1.*

O SS. Patroni mei magnificate Dominum mecum, & exaltemus nomen ejus in idipsum.

Magnus Dominus, & magnitudinis ejus non est finis. *Psal. 144.*

Oblationis.

Domine, quid me vis facere?

O Domine, ego servus tuus & filius ancillæ tuæ. *Psal. 135.*

Tuus sum ego Domine, salvum me fac. *Psal. 138.*

Paratum cor meum DEUS, paratum cor meum. *Psal.* 107.

In tentatione vel aliquo periculo.

Domine vim patior, responde pro me. *Isaia* 38.

Domine salva nos, perimus. *Matth.* 14.

Pater saluifica me ex hac hora. *Joan.* 12.

Esto mihi in DEUM protectorem & in locum refugii, ut saluum me facias. *Psal.* 30.

Exurge Domine, saluum me fac DEUS meus. *Psal.* 3.

Sub umbra alarum tuarum protege me. *Psal.* 16.

Adjutor meus esto, ne derelinquas me, neque despicias me DEUS salutaris meus.

Cor mundum crea in me DEUS, & Spiritum rectum innova, in visceribus meis. *Pf.* 10.

In afflictione.

ITa Pater, quia sic placitum fuit ante te.

DEO subiecta esto anima mea, quoniam ab ipso patientia mea. *Psal.* 61.

Benedicam Dominum in omni tempore, semper laus ejus in ore meo.

Sicut Domino placuit, ita factum est, sit nomen Domini benedictum. *Iob.* 1.

In ditione tua Domine omnia sunt posita, & non

& non est qui possit resistere voluntati tuæ.
Esther. 13.

Domine, hic ure, hic seca, ut in æternum par-
cas. *Augustinus.*

DEUS meus & omnia. Nunquid tu mihi
non sufficis, ut aliquo extra te bono privari do-
leam? *Lessius.*

Nolo Domine sine vulnere vivere, dum te
video vulneratum. *S. Bernardus.*

Domine auge dolorem, sed auge patien-
tiam. *Pius V.*

Plura Domine & majora mala merui, tu
pro me quoque graviora passus es.

JESU mi Crucifixe, serva mihi aliquem an-
gulum in cruce tua: Ecce me ad patiendum
pro te, amplius & amplius, etiam per æternita-
tem, si ita vis. *P. Franc. Piccolomini S. J. Ge-
neralis VIII.*

In prospero successu.

NON nobis Domine, sed nomini tuo da glo-
riam. *Psal. 113.*

Magnificat anima mea Dominum, & exul-
tavit Spiritus meus in DEO salutari Meo. *Luc. 2.*

Dextra Domini fecit virtutem, dextra Do-
mini exaltavit me. *Psal. 117.*

Domine quid est homo, quod magnificas
eum; aut quid opponis erga eum cor tuum?
*Huc spectant affectus gratiarum actionis supra
positi.*

Dum comedis.

Satiabor cum apparuerit gloria tua Domine.
Psalms. 16.

Replebimur in bonis domus tuae. *Psalms. 64.*

Dominus meus JESUS in Cruce sitit, &
ego comedam & bibam ?

Quam magna multitudo dulcedinis tuae Domine,
quam abscondisti timentibus te !

Quanti mercenarii abundant in domo Patris
mei panibus, & ego hic fame pereor ! surgam
& ibo ad Patrem meum. *Lucæ 15.*

Cum decumbis.

Quando requiescam in illa pulchritudine
pacis, in requie opulenta ?

In pace in idipsum dormiam & requiescam,
quoniam tu Domine singulariter in spe constitui
isti me. *Psalms. 4.*

Indica mihi, quem diligit anima mea, ubi cubas
in illo meridie æterno. *Cant. 1.*

Dum ambulas.

Dirige Domine DEUS meus in conspectu tuo
viam meam. *Psalms. 5.*

Vias tuas Domine demonstra mihi, & semitas
tuas edoce me. *Psalms. 24.*

Erravi sicut ovis quæ periit, quære servum
tuum Domine. *Psalms. 118.*

Surgam & circuibo civitatem, quæram
quem diligit anima mea. *in Cant.*

Trahe me Domine post te, curram in odorem
unguentorum tuorum. *in Cant.*

Quando veniam & apparebo ante faciem
DEI? *Psal. 41.*

*Cum aliquod objectum sensu
percipis.*

DElectasti me Domine in factura tua, & in
operibus manuum tuarum exultabo.

Benedicite Domino omnia opera ejus in omni
loco dominationis ejus.

O quam suavior, quam dulcior, quam pul-
chrior es, DEUS meus, nunquid enim tibi plus
non reservasti?

CAPUT VII.

Praxis visitandi Sanctis-
simum Sacramentum.

I. P R A X I S.

*Induere affectus Sanctorum ado-
rantium Christum.*

Domine JESU Christe DEUS & homo, in
C 3 hos

hoc SS. Sacramento præsens ego pulvis tuus & cinis, adoro te illo affectu, quo te in cunis adorârunt Pastores & Magi. Adoro te illo affectu, quo te adorabat viventem hic in terris, & nunc in Cœlo adorât pretiosissima Parens tua. Adoro te illo affectu, quo te adoravit Centurio, & omnes viatores devotè communicantes, quicunque tibi placuerunt. Adoro te denique illis affectibus laudis & adorationis, quibus te adorârunt, adorant, & tota æternitate adorabunt omnes Beati cœlites. Horum voce & affectu tibi DEO meo hic præsenti canto : Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus DEUS Sabaoth. Dignus es Domine accipere honorem & gloriam & benedictionem. Tibi hic vere præsenti DEO & Agno sit honor & gloria ab omnibus, in omnibus, super omnia. O si omnium electorum tuorum corda amore tui inflammatisima, si ora in laudem tuam eloquentissima, nunc haberem, omnibus illorum cordibus te amarem, omnibus illorum vocibus te laudarem. Sed quia id præstare non possum, ecce nunc illorum omnes laudis, adorationis, amoris, affectus erga te sive elicitos, si ve per totam æternitatem eliciendos approbo, & tibi nunc præsento, ac offero in supplementum meæ tepiditatis. Vos verò omnes Sancti Angeli, vos Sancti Patroni mei, præsertim Tu B. Aloyssi, adjuvate meam impotentiam. Magnificate mecum & pro me istum Dominum meum
hic

hic præsentem, & exaltemus nomen ejus nunc
& in æternum. Amen.

II. P R A X I S.

Adorare omnia Christi consti- tutiva.

ADoro te, ô Sapiëntia Divina, in hoc SS. Sa-
cramento præsens, quæ omnia possibilia
& existentia vides, ipsumque DEUM compre-
hendis, & quæ hoc mirabile sacramentum in-
venisti. Adoro te hic præsentem, Omnipoten-
tia Divina, apud quam non est impossibile
omne verbum, quæ omnia in omnibus opera-
ris, & quæ in hoc sacramento, tot stupenda mi-
racula efficis. Adoro te hic præsentem, ô im-
mensa Bonitas & Liberalitas Divina, quæ te in
hoc Sacramento hominibus tam liberaliter
communicas. Adoro te Immensitas Divina,
quæ cum Coelum & terram impleas, hic tamen
in exigua hostia tota lates. Adoro etiam te,
ô pretiosissima Anima Salvatoris mei, in
hoc Sacramento verè ac realiter præsens,
cum omnibus potentiis, habitibus, &
actibus tuis. Benedictus sit tuus Intel-
lectus hic præsens, scientia infusa rerum
omnium, ac visione DEI clarissima illustratus.
Benedicta sit Memoria tua hic præsens, quæ
omnium hominum, ac mei etiam indignissimi

nunquam obliviscitur. Benedicta sit Voluntas tua, tot habitibus virtutum supernaturalium ornata. Benedictæ sint omnes Potentiæ tuæ vitales, quæ suis actibus veniam, gratiam & gloriam nobis promeruerunt. Adoro præterea te, & complector toto cordis mei affectu sanctissimum corpus Domini nostri JESU Christi, hic realiter præsens, ex purissimo sanguine Virginis Matris, operâ Spiritus Sancti formatum, pro salute mea olim crucifixum, nunc verò dotibus gloriosis ornatum. Amplector Pedes tuos cum Magdalena, pro me in Cruce transfixos. Amplector Manus vulneratas, in quibus omnia bona nostra Pater posuit. Amplector Caput spinis coronatum. Amplector Cor ad me summa charitate conversum. Amplector omnia & singula Vulnera tua, omnes guttas Sanguinis, pretium Redemptionis nostræ. O Domine da ut te sub his speciebus Eucharisticis latentem, digne adorem & laudem, olim verò revelata facie videam in Coelo, Amen.

III. P R A X I S.

Salutare Christum in suis officiis.

Ave Domine JESU Christe, in hoc Sacramento DEUS abscondite & Salvator. Tu
 es Rex

es Rex meus & Dominus meus , ego servus ille tuus debitor , procido coram te , agnosco plurima debita mea , quæ peccando contraxi , patientiam habe in me , & dimitte universa delicta mea.

AVe Pater Misericordissime. En ego ad te venio prodigus filius , dissipavi substantiam tuam , recessi à te in regionem longinquam dissimilitudinis , peccavi in cœlum & coram te , amplectere me ad te redeuntem , qui filium prodigum recepisti.

AVe Magister Sapientissime. En ego coram te negligens discipulus , doce me facere voluntatem tuam , quia DEUS meus es.

AVe Pastor Vigilantissime. En ego coram te ovis errabunda. Erravi sicut ovis , quæ perii , quare servum tuum.

AVe Medice Providentissime , quem Spiritus Domini misit , ut medereris contritis corde. Agnosco infirmitates meas , præsertim N. sana Domine animam meam , quia peccavi tibi.

AVe Dux peregrinationis nostræ. En ego Viator à Patria aberrans , deduc me in semitam mandatorum tuorum : deduc me per vias rectas , & ostende mihi Regnum DEI.

AVe omnium donorum & gratiarum Dispensator. En isto ante te pauper , nudus , miser & miserabilis ; omnia tibi dedit Pater in manus. Dives es in omnes , qui invocant nomen tuum : das omnibus affluenter ; da mi-

hi Domine virtutem, N. Da usum salutare
hujus SS. Sacramenti, & tandem perseveran-
tiam finalem, in gratia tua.

CAPUT VIII.

Modus Audiendi Sa- crum.

D'Im prodit ad altare Sacerdos, imaginare
Filium DEI de arcano Patris sinu, carne
nostra amictum prodire ad Sacrificium pro
salute nostra DEO Patri offerendum, simul
etiam vide pondus peccatorum nostrorū ejus-
dem humeris impositum, quod inclinatio Sa-
cerdotis sub *Confiteor* significat, ubi confes-
sione spiritali peccatorum DEO facta, petes
contritus indulgentiam & absolutionem.

In Gloria in excelsis.

REcordare Nativitatis Christi, eumque na-
tum, ac SSS. Trinitatem pro nativitate Ver-
bi incarnati cum Angelis lauda, glorifica ver-
bis & affectu hujus hymni.

In Collectis.

REcole vitam Christi privatam, in qua to-
ties

ties ipse pro nobis oravit : & in unione harum orationum offer DEO orationes Sacerdotis.

In Epistola & Evangelio.

EXpende quomodo Christus obeundo Palastinam prædicaverit Evangelii doctrinam, pro qua age gratias, utque eam exequaris, gratiam pete.

In Offertorio.

Representatur ultima Coena, in qua Christus se ipsum sub specie panis & vini obtulit, & hoc sacramentum instituit : pro quo age gratias.

Deinde usq; ad Consecrationem.

Breviter percurre Passionem Christi Domini nempe Comprehensionem, Flagellationem, Coronationem, Contumelias: eundemque Regem dolorum, ad compensandas ipsi contumelias, cum sanctis Angelis lauda in Præfatione, cantando ipsi Sanctus, &c. Simul etiam pete, ut Christum passum imiteris in patientia.

Elevatio Hostie & Calicis.

Representat Crucifixionem Domini, quem

cum passione & sanguine ipsius effuso, per manus Sacerdotis offeres DEO in protestationem supremi dominii, in gratiarum actionem pro omnibus beneficiis, in satisfactionem pro omnibus peccatis, & ad impetranda varia dona DEI, & gratias, tam tibi quam vivis & defunctis, pro quibus singillatim orabis, sub *Memento.*

Fractio Hostiæ.

Significabit tibi separationem animæ Christi à corpore, & descensum ad limbum, ubi pete felicem mortem.

Deinceps usq; ad Communionem.

IMaginare Christum, de Cruce depositum in ulnis B. Virginis, cujus affectu amplecteris vulnera Salvatoris tui. Deinde per communionem spirituales, seu per ardens ipsius desiderium invitabis Christum, deponesque in cor tuum, ceu in sepulchrum, eo tempore, quo Sacerdos communicat; petendo à Christo, ut in te per gratiam suam semper maneat.

Orationes post Communionem.

Denotant Christi apparitiones post resurrectionem; ubi petes gratiam resurgendi à pecca-

peccatis, & felicem resurrectionem post mortem tuam.

Dum Sacerdos benedicit.

Recordare Christi in Cœlum ascendentis, dum elevatis manibus benedicebat Apostolis. Pete & supplex recipe ab eodem benedictionem.

CAPUT IX.

Praxis recitandi Coronam B. Virginis.

Oratio prævia.

Pater æterne, da mihi gratiam laudandi Filiam tuam. Fili DEI unigenite, da mihi gratiam laudandi Matrem tuam. Spiritus Sancte DEUS, da mihi gratiam laudandi Sponsam tuam. Tu quoq; ô dignissima Virgo & Mater DEI, dignare me laudare te. Ego hanc Coronam tibi offero per manus Angeli Gabrielis, corde ac ore ipsius, ac totius militantis & triumphantis Ecclesiæ; ad gustum Tuum, & gloriam accidentalem; in gratiarum actionem pro
omni.

omnibus beneficiis Tuis, ad compensandas
omnes negligentias meas, in cultu & amore
Tui: pro N. N. N. &c.

PRIMA DECAS.

*In honorem Conceptæ & Natæ
B. Virginis.*

Pater noster, &c.

1. **A**VE MARIA ab æterno, in primoge-
nitam purarum creaturarum electa,
Gratia plena Dominus tecum, &c.
2. Promissa & expectata in lege natu-
ræ & scripta,
3. Impetrata precibus steriliū paren-
tū,
4. Præservata à peccato originali,
5. **A**VE In instanti Conceptionis Tuæ reddita
moraliter impeccabilis,
6. **M**ARIA In instanti Tuæ Conceptionis libera à
fomite concupiscentiæ,
7. **A**VE In instanti Tuæ Conceptionis, gratiā
& omnibus virtutibus super omnes
alias creaturas ornata,
8. In instanti Conceptionis Tuæ, scien-
tiis infusis & usu rationis perfectio
prædita,
9. Nata ad orbis decus & solatium,

Gratia plena Dominus tecum, &c.

NONUM.

55

10. *Ave MARIA* insignata nomine *MARIE* die 14. à Tuo natali, *Gratia plena. &c.*

JESU Tibi sit gloria, &c.

MARIA Mater gratiæ, &c.

DECAS SECUNDA.

In honorem pueritiæ & Maternitatis Mariana.

Pater noster, &c.

1. *TR*imula in templo præsentata,
2. *TR*imula votum Virginitatis prima
emittens,

3. *In* templo contemplationi vacans, ad
14. annum ætatis,

4. *CA*stissimo Joseph desponsata,

5. *AB* Angelo Gabriele salutata,

6. *FI*lium DEI obumbrante Spiritu Sancto concipiens,

7. *EL*isabetham visitans & Joannem sanctificans,

8. *OB* angorem Sponsi Josephi sollicita,

9. *SP*atio novem mensium Filium DEI in utero portans,

10. *EX*pectans horam virginæ partus,

JESU Tibi sit Gloria, &c.

MARIA Mater Gratæ, &c.

DE.

Gratia plena Dominus tecum, &c.

Ave MARIA

DECAS TERTIA.

In honorem partûs Mariani.

Pater noster, &c.

1. *Ave* MARIA Bethleem profecta, ibiq;
locum non habens in diverforio, *Gratia plena, Dominus tecum, &c.*
2. In spelunca DEUM hominem sine
corruptione & dolore parturiens,
3. Natum ex te DEUM hominem ado-
rans, & amplectens,
4. DEUM hominem pannis involuens, & *Gratia plena, &c.*
reclinans in præsepio,
5. DEUM Infantem lactans ubere de Co-
lo pleno,
6. Natum Messiam Pastoribus exhibens,
7. Circumciso DEO Filio condolens,
8. Nomen JESU Filio imponens,
9. Tribus Regibus Filium adorandum
proponens,
10. In templo primogenitum tuum DEO
offerens,

JESU Tibi sit Gloria, &c.

MARIA Mater Gratia, &c.

DECAS QUARTA.

*In honorem DEI paræ servien-
tis Christo usq; ad passionem ipsius.*

Pater noster, &c.

1. *Ave MARIA* Fugiens cum Filio in Ægyptum, *Gratia plena, &c.*
2. Per septennium cum Filio in Ægypto exulans,
3. DEUM hominem in civitate Nazareth educans,
4. Suavisimo contubernio DEI hominis, pluribus annis fruens,
5. *Ave MARIA.* In templo amissum duodennem Filium quærens,
6. Post triduum invento filio gaudens,
7. DEUM hominem Tibi subditum habens,
8. Primum miraculum in Canæ nuptiis à filio impetrans,
9. Verba Filii concionantis in corde tuo conservans,
10. A Muliere, de turba vocem extollente publicè collaudata,

JESU Tibi sit Gloria, &c.

MARIA Mater Gratix, &c.

CAPUT DECAS QUINTA.

In honorem planctus DEI paræ

Pater noster, &c.

1. **A**VE MARIA, Filio ad mortem abeun-
ti valedicens, *Gratia plena, &c.*
2. Compassa filio capto, flagellato, spinis
coronato,
3. Occurrens filio crucem bajulanti,
4. Stans juxta Crucem Filii Crucifixi,
5. Joanni à Filio è cruce commendata,
6. Joannem pro Filio acceptans,
7. Cernens cum dolore filium morien-
tem,
8. Cernens filio mortuo latus aperiri,
9. Depositu de Cruce filium sinu ex-
cipiens,
10. Filium mortuum sepulchro inferens,
JESU Tibi sit Gloria, &c.
MARIA Mater Gratia, &c.

Gratia plena, &c.

Ave MARIA

DECAS SEXTA.

*In honorem DEI paræ gaudio-
rum & gloria.*

Pater noster, &c.

1. **A**VE MARIA, Redivivi filii prima con-
spectu & amplexu gaudens,

2. Filium

2. Filium in Coelos ascendentem intuens,
3. Spiritu Sancto die Pentecostes cum
Apostolis repleta,
4. Cum fidelibus in fractione panis Eu-
charistici perseverans,
5. *Ave MARIA* Apostolos in conversione ad fidem po-
pulorum juvans,
6. *Ave MARIA* Præ amoris Divini vehementia in
complexu Filii, & in coronâ Apo-
stolorum suavissimè expirans,
7. *Ave MARIA* Apostolorum humeris ad tumulum
elata,
8. Cum anima & corpore ad Coelos as-
sumpta,
9. Ad Filii dexteram supra omnes Ange-
los exaltata.
10. Coeli terræque Regina declarata,
JESU Tibi sit gloria, &c.
MARIA Mater gratiæ, &c.

Gratia plena, &c.

Ternio ultimus.

Pater noster, &c.

Ave Maria Laureolâ Martyrum coronata.

Ave Maria Laureolâ Doctorum coronata.

Ave Maria Laureolâ Virginum coronata.

Credo. Magnificat, &c.

Præ-

Praxis recitandi Corollam 12. stellarum seu virtutum DEI paræ.

Vers. Dignare me, laudare te, Virgo sacra.

Resp. Da mihi virtutem contra hostes tuos.

Pater noster &c.

In honorem DEI Patris amantis B. V. M. ut filiam.

1. Ave Maria charitate DEI ardentissima, gratia plena, &c.
2. Ave Maria religione erga DEUM ornatissima.
3. Ave Maria pientissima.
4. Ave Maria obedientissima,
Pater noster.

In honorem Filii amantis B. V. ut Matrem.

5. Ave Maria misericordissima.
6. Ave Maria liberalissima.
7. Ave Maria mansuetissima.
8. Ave Maria patientissima.
Pater noster &c.

In honorem Spiritus S. amantis B. Virg. ut sponsam.

9. Ave Maria castissima.
10. Ave Maria pauperima.

DECIMUM.

11. Ave Maria prudentissima.

12. Ave Maria veracissima.

In fine *Salve Regina.*

C A P U T X.

Variæ Coronæ per hebdomadam dicendæ.

Die Dominico in honorem SSS. Trinitatis
recitetur in Majoribus globulis : *Sanctus,
Sanctus, Sanctus Dominus DEUS Sabaoth, plena
est omnis terra gloria ejus.* In Minoribus ve-
rò globulis : *Gloria Patri, &c.*

Feria Secunda. In honorem Angeli Custo-
dis, in Majoribus globulis dicatur : *SS. Angeli
Custodes nostri, defendite nos in prælio, ut non
pereamus in tremendo judicio.* In Minoribus
autem dicatur : *Angele DEI, qui custos es mei,
me tibi commissum pietate superna custodi, rege
& governa.*

Feria Tertia. In honorem Beati Stanislai,
dicatur in Majoribus globulis : *Gloria Patri.*
In Minoribus : *Ave Beate Kestule, Cælestis
horti floscule, meis da JESUM floribus, da Do-
minum genitibus.*

Feria Quarta. Recitetur in Majoribus glo-
bulis : *Pater noster.* In Minoribus verò : *DEUS
meus & omnia, amo te super omnia. Vel:
DEUS meus sis benedictus in æternum. Vel:
DEUS propitius esto mihi peccatori.* *Fæ*

Feria Quinta. In honorem SS. Sacramenti.
In Majoribus globulis : *O salutaris hostia.* In
Minoribus : *Laudetur SS. Sacramentum.*

Feria Sexta. In honorem Passionis Domini.
In Majoribus globulis : *Adoramus te*
Christe & benedicimus tibi, quia per S. Crucem
tuam redemisti mundum. In Minoribus verò :
Qui passus es pro nobis, IESU Christe misere-
re nobis.

Sabbatho. In honorem Beatæ Virginis. In
Majoribus globulis recitetur : *Ave filia DEI*
Patris. Ave Mater DEI Filii, Ave Sponsa Spi-
ritus Sancti. In Minoribus autem repetatur
suprema vox morientis S. Francisci Xaverii
illa : *Mater DEI memento mei.* Vel B. Sta-
nislai : *O Maria sis mihi propitia.*

CAPUT XI.

Observanda circa confessionem Sacramentalem.

Ante Confessionem Actus.

1. Confundere ac erubescere cum
Publicano nolente oculos ad Cœ-
lum levare.

DEUS infinitæ Majestatis, confundor & eru-
besco

UNDECIMUM. 63

besco ante te, quod tanta sceditate peccatorum, animam meam sanguine Filii DEI emundatam, contaminaverim. Quod contra te Patrem, ego ingratus filius; contra te supremum Principem, ego rebellis servus; contra te DEUM meum, ego vilissimus terræ vermiculus insurrexerim. Quod denique me tam exosum oculis uis ac B. Virginis totiusque curiæ Coelestis reddiderim. Ah quam inops sum, quam nudus, gratiâ tuâ spoliatus, quam dignus sum ab omnibus creaturis contemni & odio haberi, propter peccata mea.

2. Admiraberis DEI erga te longanimitatem.

ET quomodo, o Iudex justissime omnem contra me non armasti creaturam? Quomodo me vivum terra non absorbuit? Cur in me fulmina de Cœlo non ruerunt? Tua hoc clementia effecit, o Pater misericordiarum, qui me tunc etiam, cum te peccando oppugnabam, ad ubera tua gestabas, qui me ad hanc insuper poenitentiam non solum expectasti, sed etiam vocasti, & nunc amplexum & oscula mihi paras filio prodigo.

3. Deprecaberis DEUM offensum.

Fretus ergo misericordiâ tuâ, quâ peccato-

res recipis, ad te venio è regione longinqua dissimilitudinis prodigus filius, procido coram te cum servo debitore, provolvor ad pedes tuos cum Magdalena, & affectu omnium poenitentium, qui tibi aliquando placuerunt, misericordiam supplex imploro. Peccavi, Domine, miserere mei: patientiam habe in me: propitius esto mihi peccatori.

4. Retractatio & Dolor.

DAmno DOMINE, revoco, & detestor omnia peccata mea, ideo quia tibi displicent, simulque super omnia doleo ex motivis omnium virtutum, quia te aliquando DEUM meum offendi. Doleo ex motivo Charitatis, quia tibi summum bonum omni amore dignissimum materiam displicentiæ præbui. Doleo ex motivo Spei, quia me à te ô Beatitudo mea averti, & finem ultimum in creatura constitui. Doleo ex motivo Religionis, quia tibi excellentissimæ Majestati cultum debitum peccando subtraxi. Doleo ex motivo Obedienciæ, quia tibi supremo Legislatori inobedientem me præbui. Doleo ex motivo Gratiitudinis, quia tibi maximo Benefactori, pro tot beneficiis tot offensas ingratus exhibui. Doleo ex motivo Justitiæ, quia Juri tuo supremo, quod habes in me, contraveni. O utinam exitus aquarum deducant oculi mei, qui non custodierunt legem tuam! O utinam nunc omnium poenitentium

rentium, lachrymas, contritiones, & amaritudines habeam, quibus defleam peccata mea.

5. Propositum.

AH quando tandem finis turpitudinis mee! dixi nunc cœpi, statuo firmiter Domine cum auxilio gratiæ tuæ, omnia peccata præsertim NN. omnesque peccatorum occasiones diligenter vitare. Protestor coram te & curia tua cœlesti universa, quod malim mori, & omnia adversa pati, quàm te peccato mortali offendere. Demergo igitur animam meam in sanguinem tuum pretiosissimum, tempore Passionis tuæ in ablutionem peccatorum effusum, & per eandem passionem ac mortem tuam, te rogo, ut deleas iniquitatem meam. Amplius lava me Domine à iniquitate mea, & à peccato meo munda me.

In ipsa Confessione.

Petita à Sacerdote benedictione, recita imprimis Confiteor. Deinde humiliter, distincte, integre, cum circumstantiis necessariis, ac numero peccatorum grauiorum, non secus ac reus coram Iudice DEO, enumera peccata tua, hoc ordine, ut primo dicas peccata quæ respiciunt DEUM; deinde illa, quæ proximum concernunt, ac demum quæ te ipsum, hoc, vel simili modo:

D

Pec-

Peccata contra DEUM.

A Censo me de omni tepiditate in cultu & amore DEI, Beatissimæ Virginis & Sanctorum Patronorum.

Coronas, examina conscientiae, aliaque consueta exercitia pietatis, quandoque negligenter non cum debita attentione & reverentia, ac devotione absolvi: aut omisi ex negligentia.

Missæ sacrum die profecto ex negligentia omisi, aut etiam die fello.

Confabulatus sum in templo contra reverentiam SS. Sacramenti.

Juravi temerè vel falsò tories.

Inspirationibus Divinis sæpe non obedi.

Omisi ex negligentia Indulgentias, aliasque occasiones meritum.

Mentem ad DEUM rarò elevabam, nec me moriam præsentiae Divinae habere studui.

Pro beneficiis à DEO acceptis gratias debitas ipsi non agebam.

Angelo Custodi debitam non exhibebam reverentiam.

Non excitabam in me desiderium videndi DEUM in cœlo, &c.

Intentionem rectam in meis actionibus non habui.

Contra proximum.

MOTibus iracundiae inhaesi contra proximum.

Locu.

Locutus sum verba aspera, mordacia, contumeliosa.

Imprecatus sum malum eidem serio, del be-
ratè, vel non. Signa impatientiæ alteri ostendi.

Detraxi famæ alterius graviter vel leviter.

Detrahentes non impedivi.

Dehonoravi personam alicujus authoritatis.

Seminavi discordias inter aliquos.

Invidebam aliis laudem vel honorem.

Injustè accusavi alterum cum damno ipsius
gravi vel levi.

Damnum alteri feci in bonis fortunæ.

Percussi alterum graviter vel leviter.

Contra seipsum.

Cogitationibus superbis vanæ gloriæ, vel
nimix de me præsumptionis inhæsi.

Ambivi vanam laudem apud homines.

Aligua dixi ad laudem mei pertinentia.

Imaginationibus impuris negligenter resti-
ti, vel iis inhæsi, & delectatus sum deliberatè,
vel non.

Dedi iisdem occasionem & qualem.

Colloquia obscena cum scandalo institui,
vel audiivi cum delectatione, vel non impedivi
toties.

Negligens fui in custodiendo aspectu aliis-
que sensibus.

Curiosus fui in videndo, in audiendo, lo-
quendo.

Temperantiam debitam in cibo & potu non servavi.

Tempus otiosè consumpsi.

In fine.

DE his atq; de omnibus totius vitæ meæ peccatis præsertim de omnibus impatientiis & verbis otiosis accuso me, dolco super omnia, ex amore DEI summi Boni, propono cum DEI gratia emendationem; peto poenitentiam & absolutionem.

Post Confessionem.

Confères te illicò ad agendas DEO gratias pro Benefic. d. absolutionis, confirmando propositum, & petendo perseverantiam in gratia DEI, quam in hoc Sacramento obtinuisti, quod fieri potest hoc vel simili modo:

BENIGNISSIME JESU, revertor ad te cum leproso mundato, & cadens in faciem meam ante pedes tuos, gratias ago, quia me à lepra peccatorum sanguine tuo emundasti. Benedicta sit in eternam Bonitas tua, quæ me respexit longe errantem, & non projecit à facie sua me canem foetidum, sed omnia peccata mea post tergum suum projecit. Quis sum ego Domine, quia dignatus es me rebellem tibi, me tuum contemptorem, me vilissimum terræ vermiculum, me fugitivum, tam benigne trahere, ad te tam misericorditer osculo pacis dona-

donare. Tua hoc bonitas fecit ô Pater misericordiarum, qui me prodigum filium ad te reducem suscepisti, stola gratiæ induisti, paterno amplexu dignatus es. Misericordias igitur tuas in æternum cantabo, & benedicam te in omni tempore, qui propitiaris iniquitatibus meis, qui sanas omnes infirmitates meas, qui redimis de interitu vitam meam, qui coronas me in misericordia & miserationibus tuis.

Quis verò jam amplius me separabit à te ô bone JESU? an tribulatio? an voluptas? an mors? Nihil horum cum gratia tua mi DEUS. Statuo firmiter custodire Judicia justitiæ tuæ. Maligno mori quam foedari, quia mihi bonum est adherere tibi, quia tu omni amore dignus es.

Confirma Domine hoc propositum, quod in me operatus es. Adjuva me ô JESU, virtus mea, firmamentum meum, refugium meum, & liberator meus. Adesto mihi Divina Mater, peccatorum refugium. Adeste Beati Cœlites, Patroni mei.

Quia verò adhuc tibi Domine ita debitor sum, ut non habeam unde de meo satisfaciam; idcirco quidquid mihi deest, suppleo ex meritis tuis infinitis, quæ tibi una cum meritis Pretiosissimæ Matris tuæ, & omnium tuorum Electorum, offero in satisfactionem poenæ debitæ pro peccatis meis. Offero simul etiam cum illis meam hanc exilem satisfactionem sacramentalem, quam nunc amore tui facio, ipse vin-

dex scelerum meorum : tu eam suscipe & salva me.

Hic absolvo pœnitentiam, cum sit pars integralis hujus Sacramenti, ne protracta ad statum peccati mortalis tibi parum aut nihil profit.

CAPUT XII.

Praxis sacrae Communionis.

Ante Communionem.

PRæmittenda est duplex præparatio, Remota & Proxima. *Remota* consistit I. in puritate cordis. non solum à sordibus peccati, sed etiam ab affectu inordinato ad aliquam creaturam. Nam ut ait Spiritus Sanctus, anima saturata bonis terrenis, calcat hunc Cœlestum iavum Eucharistiæ.

II. Consistit in aliqua mortificatione pridiæ Communionis facienda : quæ mortificatio potissimum afflicere debet linguam, & gustum, quibus immediate percipimus sacram Eucharistiæ, ut sic Agnus iste Immaculatus sumatur cum lactucis acerbis & agrestibus.

III. Consistit in excitatione ferventis desiderii ad imminuentem brevi Communionem. *Proxima* verò præparatio complectitur hos affectus.

Actus

Actus Fidei.

Credo firma fide, Domine JESU Christe propter tuam revelationem, te sub accidentibus Eucharisticis esse verè & realiter præsentem, unà cum Divinitate, anima, corpore, & sanguine tuo pretioso, & quidem per conversionem totius substantiæ panis in corpus tuum, & totius substantiæ vini in sanguinem. Illum inquam DEUM te præsentem credo, & confiteor in hoc Sacramento, qui ex Patre genitus es, ante omnia secula, eidem consubstantialis: qui pro salute nostra incarnari, nasci, pati, & mori voluisti, qui denique à mortuis redivivus nunc ad dexteram DEI sedes, Judex vivorum & mortuorum. Tu es ipse Rex meus, & DEUS meus. Tu Rex gloriæ Christe. Tu Patris sempiternus es filius. Tu ad liberandum suscepturus hominem, non horruisti Virginis uterum. Tu ad dexteram DEI sedes in gloria Patris, &c.

Actus Gaudii.

GAude & exulta anima mea, ecce Rex tuus venit tibi. En ipse stat post parietem & velamen istorum accidentium Panis. En pulsat ad cor tuum, ut ipsi aperias. O quanta mea felicitas! Regem cœli & terræ meo suscipiam hospitio, illum complectar, quem castis suis visceribus, quem in ulnis suis Virgo MATER

gestavit, ejus visione omnes Beati in celo
satiantur, &c.

Actus Humilitatis.

SED unde hoc mihi, ut Dominus meus veniat
ad me? Quis enim ego sum Domine? &
quis tu? Tu candor lucis aeternae, infinita pu-
ritas; ego putredo, ego summa foeditas. Tu
immensa Majestas, ego vermis & cinis. Ergo
ne parum est tibi semel in stabulo pro me na-
tum esse, quia iterum hodie ad hoc sterquil-
nium cordis mei intrare desideras? O Domi-
ne exi à me quia homo peccator sum: non est
bonum hunc panem filiorum mihi cani pu-
trido dare: non expedit hanc Redemptionis no-
strae gemmam preciosissimam ante porcum
proicere.

Actus Spei.

AT scio Domine, quia etiam catelli edunt de
mensis Dominorum suorum; scio quia de-
biles & claudos ad coenam tuam invitasti, quia
cum peccatoribus manducasti, quia filium pro-
digum ad te reducem vitulo saginato tradidisti.
Audio etiam ex hoc Sacramento illam suavissi-
mam vocem tuam: Venite ad me omnes qui
laboratis & onerati estis, & ego reficiam vos.
Accedo ergo ad te fretus bonitate tua & ele-
mentia infinita, cum publicanis & peccatori-
bus: venio cum filio prodigo: Pater Benignis-
sime

Ame, fac me hodie, sicut unum de mercenariis tuis, qui in domo tua abundant panibus, ego enim fame pereo. Ecce infirmus sum; ad te ergo Medicum venio. Immundus sum ac sordidus; ergo ad te curro, fontem omnis puritatis. Frigidus ac tepidus sum; ergo ad te propero o ignis, qui semper ardes, & nunquam extingueris, ut amore tuo accendar, & consumar. Tenebrosus sum; ergo ad te festino, ut illuminer à te o lux mundi, o Sol Justitiæ. Viator sum, errans in via ad patriam: ergo ad te confugio, qui es dux, via, veritas & vita.

Invocatio Sanctorum.

Pretiosissima Mater DEI, vosque omnes Beati Cœlites, invitate quæso hunc Regem vestrum ad tuguriolum cordis mei, preparate illud tanto hospiti, emundate, exornate vestris meritis, virtutibus, affectibus. Ornate illud vestra castitate, o SS. Virgines; vestra humilitate, Confessores; vestra patientia, Martyres; vestra charitate, Apostoli; vestra fide, Patriarchæ & Prophetæ; vestra devotione, Angeli & Archangeli. Tu verò Mater Misericordiæ depone ex ulnis tuis virgineis hunc filium tuum, in sinum cordis mei, sicut illum in duro præsepio reclinasti, simulque concede mihi illos affectus amoris, quibus solebas eum amplecti, stringere, osculari.

Desiderium & Invocatio Christi.

QUIS mihi det te ô dulcissime JESU sugen-
 tem ubera Matris meæ, ut amplectar te &
 deosculer? Pater æterne, qui sic dilexisti mun-
 dum, ut ei unigenitum filium tuum dares, da
 mihi nunc eundem. Fili unigenite DEI, qui
 de sinu Patris ad terram descendisti, desce-
 nde Domine ad cor meum. Spiritus Sancte, qui
 Beatam Virginem Mariam dignum habitacu-
 lum Filio DEI fecisti, effice in me quoq; hospi-
 tium Filio DEI. Desidero te millies mi JESU,
 quando venies, me lætum quando facies? Quid
 mihi est in cœlo, & præter te quid volo in terra?
 DEUS cordis mei, & pars mea DEUS in æter-
 num. Quemadmodum desiderat cervus ad fon-
 tes aquarum, ita desiderat anima mea ad te
 DEUS. Paratum cor meum, paratum cor
 meum. Veni Domine & noli tardare, veni dul-
 cedo mea, veni requies mea, salus animæ meæ,
 vita mea, DEUS meus & omnia.

*Post Communionem.**Salutatio Christi & Adoratio.*

DESIDERATISIME hospes animæ meæ, pro-
 cumbo ad pedes tuos cum Magdalena, te-
 que supplex saluto in corde meo, &c. *Vide
 quæ supra dicta sunt cap. 6.*

Affe-

Affectus amoris.

JESU dulcis hospes animæ meæ, te super omnes divitias, honores, voluptates, & super omnia bona creata æstimo, & amo purè propter te, & bonitatem tuam infinitam. Æstimo autem & amo te, quantum est ex me summè intensivè, summè appretiativè, Seraphicè, Marianè, Theandricè, modis possibilibus mihi, gratissimis tibi, tibi debitis, te dignis. Amplector pedes tuos, pro salute mea clavis transfixos; exosculor manus vulneratas; exosculor latus sacratissimum lancea perforatum. Amplector & exosculor caput spinis coronatū, & omnia ac singula vulnera, quæ pro nostra redemptione pati voluisti. Amplector autem te affectu Beatissimæ Virginis Matris, affectu S. Josephi, B. Aloysii, &c. & omnium Electorum tuorum, sive viatorum, sive comprehensorum. O quis mihi det illorum corda & affectus, ad te mi JESU diligendum! Gaudeo quod ab illis ameris perfectè, eorumque affectus si-ve jam elicitos, si-ve tota æternitate eliciendos, tibi nunc offero, una cum illo affectu, quo te S.S.S. Trinitas amat. Sancti Patroni mei amate in corde meo, laudate & magnificate mecum hunc Dominum meum, & exaltemus nomen ejus in idipsum.

Gratiarum Actio.

Liberalissime Domine, quomodo tam copiose
super me indignissimum effundis beneficia
tua? Quid tibi in me placuit, quod ab æter-
no de me cogitasti, meque charitate perpetua
dilexisti, & ut spero ad gloriam æternam præ-
destinasti? Quid promerui, quod me in tem-
pore ex nihilo creasti, relictis in abyſſo nihili
inſinitis creaturis melioribus? Quod me tibi
semper rebellem huc usq; conservas, & in sinu
tuo portas? Quid dignum in conspectu tuo
egi, quod pro me servo tuo redimendo in-
carnari, nasci, laborare, pati, ac mori voluisti?
quod mihi reliquisti infinita merita tua, do-
ctrinam, exempla, sacramenta? Quod me to-
ties, non lacte ut mater, filium, sed corpore
& sanguine tuo reficis, & nunc etiam refe-
cisti? Quod denique me tot gratiis habituali-
bus ornasti, tot gratiis actualibus prævenisti &
adjuvisti? Agnosco & amplector viscera pieta-
tis tuæ, quibus me diligis, agnosco misericordes
oculos, quibus respexisti super canem mortu-
um, similem mihi: atque pro hac tua libe-
ralitate, ac pro omnibus & singulis beneficiis,
præsertim pro isto ad me hodierno descensu,
tibi gratias ago in unione omnium affectuum,
quibus te laudant Sancti tui in cœlo. Bene-
dic anima mea Domino, & omnia quæ intra
me sunt nomini sancto ejus. Benedicam Do-
minum

DUODECIMUM. 77

minum in omni tempore, semper laus ejus in ore meo.

Oblatio Sui.

SED quid retribuam Domino pro omnibus quæ retribuit mihi? Nihil habeo Domine, nisi ista duo æra minuta, corpus & animam, nisi me ipsum, & quidem jam tot titulis tibi debitum. Meipsum ergo tibi in Sacrificium trado, & offero. Suscipe Domine Intellectum meum, & Memoriam, ut de te, propter te cogitem. Suscipe Voluntatem, ut id velim quod tu vis, id nolim quod tu non vis. Suscipe Cor meum, ut te solum amet. Suscipe denique omnes animæ meæ & corporis Potentias ac vires, ut in omnibus suis operationibus, ad gloriam nominis tui gloriam tendant.

Petitio.

Domine, non dimittam te, donec benedixeris mihi. Benedic quæso sicut vis, scis, & potes cordi meo, ut te diligat. Benedic omnibus animæ meæ facultatibus, ne te unquam offendant. Da mihi veniam peccatorum meorum, da profectum in virtute præsertim N. Da usum salutarem hujus sacramenti, ut in fortitudine cibi hujus, coram te ambulem perfecte, donec perveniam ad te ô DEUS meus, unicum ac summum bonum meum.

Ad

Ad B. Virginem.

Ad te etiam supplex accedo Virgo & MATER DEI ac Domina mea. Ago tibi gratias, quod hunc Filium DEI Dominum meum, quem ego nunc in sacramento suscepi, in uterum tuum suscepisti, quod ei sanguinem tuum purissimum ad formandum hoc corpus suppeditasti, quod illum pro hoc usu meo nutritivisti & educasti. Beata viscera tua, quæ portaverunt hunc æterni Patris filium, & beata ubera, quæ lactaverunt Christum Dominum. Tu in me illum amplectere : Tu illi canta in corde meo illud tuum Magnificat, quo S.S.S. Trinitatem delectasti : Tu mihi concede illos tuos affectus amoris, quibus eundem sive in utero, sive in ulnis tuis profecuta es : ac deum impetra quæso mihi ab illo vel micam donorum & gratiarum, quas ipse tibi pro hospitio rependit.

CAPUT XIII.

Actus Virtutum Theologicarum & Moralium.

Habentur in Corde Sancto Theophili Mariani, nuper à nobis edito, quò Lectorem remittimus.

CAPUT XIV.

Praxis Laudandi
DEUM.

I.

IN qualibet creatura, quam sensu percipis, adora, lauda & ama aliquam perfectionem DEI, in tali creatura relucentem. V. g. in cœlo magnitudinem, in sole claritatem, in flore pulchritudinem: *O quam pulchrior, quam clarior Domine, &c.*

2. DEO age gratias pro creatione, conservatione, cooperatione, gubernatione, omnium & singularum creaturarum. O Domine sis benedictus in æternum, qui me cum hoc Sole illuminas, cum hoc igne calefacis, cum hoc flore recreas, &c. Quot stellæ in cœlo, quot guttæ in mari, quot atomi in terra, quot creaturæ in hoc universo sunt, fuerunt & erunt, toties te pro omnibus & singulis momentis creationis ipsarum, & conservationis, nec non concursus tui cum ipsis, laudo & glorifico.

3. Omnia bona opera omnium hominum & Angelorum, quæ tibi Domine unquam placuerunt, vel adhuc placebunt, approbo, & tibi offero ad gustum tuum: è contra quot peccata in hoc universo fuerunt, sunt & erunt, toties illa detestor, & retracto, teque amo super
omnia,

omnia, in recompensationem aliquam pro illis.

4. Facio tale pactum ô DEUS tecum. Quoties per hunc diem respirabo, toties in me volo trahere corda, & affectus electorum tuorum, atque illis toties te amare, & laudare, & quidem in proportionem Geometrica dupla; ita ut sequens affectus sit duplo intensior, quam fuerit præcedens.

5. Conversus ad quatuor Orbis partes, quater genu flecte, adorando DEUM nomine omnium hominum in mundo viventium, præsertim fidelium & peccatorum, dicendo cum Seraphinis: *Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus DEUS.* Vel: *Regi seculorum immortalis soli DEO honor & gloria.*

CAPUT XV.

De modo colendi Christum Dominum, & Festa ipsius per Annum celebrandi.

Universaliter ad cultum Christi Domini hæc conducent.

Frequenter illum adorare, sive in Eucharistia, sive

DECIMUM QUINT. 81

sive in Coelo, ubi illum contemplaberis ut Gu-
bernatorem, ut summum Pontificem, ut
omnium gratiarum Dispensatorem, dicesque
cum coelum aspicias: *Sedenti in throno DEI,*
& Agno honor & gloria.

2. Desiderare & procurare, ut gloria &
amor Christi promoveatur ubique & semper.

3. Procurare ut actiones tuæ sint similes
actionibus ipsius.

4. De illius officiis, excellentiis ac meri-
tis, loqui, legere, meditari.

5. Honorare illum in proximis tanquam
Caput in membris.

6. Offerre sapiens ipsius merita, SSS. Tri-
nitati, offerre etiam Patri æterno illud Sacrifi-
cium, quod Christus Dominus perpetuo offert
in Coelo: *Pater respice in faciem Christi tui.*

7. Elicere 33. affectus erga Christum, in ho-
norem 33. annorum ipsius vitæ. Sunt autem
hi, vel similes:

Affectus erga D. JESUM.

Qui etiam disponi possunt per
decades Coronæ.

1. *Adoratio.*

JESU Excellentissime, te adoro cultu latria
verum DEUM ac supremum Dominum
MICHAEL.

2. *Fides.*

2. *Fides.* JESU Veracissime, in te credo, & omnia quaecunque revelasti, firmissime amplector propter te.

3. *Spes.* JESU Benignissime, in te spero & per merita tua, veniam, gratiam & gloriam.

4. *Amor.* JESU Amabilissime, te super omnia bona creata æstimo, ac diligo toto cordis mei affectu.

5. *Gratulatio.* JESU Perfectissime, cum tota Ecclesia gratulor tibi, & gaudeo de tua Divinitate, de omnibus excellentiis tuis.

6. *Gratitudo.* JESU Beneficentissime, pro tua incarnatione, doctrina, meritis, sacramentis & pro gratiis omnibus, sis benedictus in æternum.

7. *Zelus gloriæ Christi.* JESU Honorabilissime, desidero ut ab omnibus creaturis rationalibus super omnia lauderis & ameris in æternum.

8. *Dolor.* JESU Dignissime, doleo super omnia mala, de omnibus peccatis, negligentis, ac irreverentiis, quibus aliquando à me, & ab omnibus peccantibus offensus es.

9. *Oblatio sui.* JESU Liberalissime, totus sum tuus, eroque in æternum, sicut tu totus meus esse voluisti.

10. *Petitio.* JESU Misericordissime, per vulnera tua esto mihi JESUS & Salvator nunc & in morte mea.

*Hi affectus cum semper usurpari possint,
sunt*

*sunt tamen alii, qui magis sunt accommodati
singulis seculis saluatoris, de quibus aliquid di-
cendum.*

In Adventu Exercitia.

1.

Visitabis sæpius in utero Beatissimæ Virginis
Christum, tanquam in carcere pro libera-
tione tui existentem, & in honorem novem
mensium, quibus ibi mansit, elicies novem actus,
quales sunt, Fides de Incarnatione Verbi Divi-
ni, Adoratio ejusdem Verbi Incarnati, Amor
ejusdem, in unione amoris, quo illum in ute-
ro suo amabat Beatissima Virgo, Gratiarum
actio pro beneficio Incarnationis, & similes.

2. Quoniam DEUS per Incarnationem spe-
cialiter manifestavit sua attributa, benedices
omnia & singula, hoc modo: Domine sit
benedicta ab omnibus super omnia tua Po-
tentia, quam ostendisti uniendo tam mirabili-
ter Verbum humanitati. Sit benedicta Sa-
pientia tua, quâ invenisti modum tam propor-
tionatum salvandi genus humanum. Sit be-
nedicta Liberalitas tua, qua nobis filium tuum,
& omnia cum illo donasti. Sit benedicta Mi-
sericordia tua, qua nostras miseras suscepisti.
Sit benedicta Justitia, cui ut satisfaceres ad æqua-
litatem pro nostris peccatis, carnem passibi-
lem suscipere voluisti. &c.

3. Imi-

3. Imitando VERBUM Incarnatum, in honorem ipsius imiti & humiliati, hoc tempore exercebis te potissimum in refrenandis vitiis linguæ, & in actibus humilitatis. Item ad imitandum unionem hypostaticam, exercebis te in unionem morali cum DEO, quæ consistit in destructione amoris proprii, qui est velut subsistentia hominis veteris & terreni, & in amore DEI, per quem homo unus cum DEO spiritus efficitur.

4. *Petitiones* hoc tempore istæ possunt esse : VERBUM Incarnatum, de caelo in terram descendens, da ut ego hinc in celum tendam, & perueniam. Fili DEI, qui factus es filius hominis, da ut ego fiam Filius DEI.

O Sapientia Incarnata, quæ ad me docendum venisti, da ut observem doctrinam tuam.

Tessera hoc tempore frequenter repetenda, sit hæc : *Veni Domine & noli tardare.*

In Nativitate Domini.

II.

ALiquoties de die, nunc cum Pastoribus, nunc cum Angelis cantantibus Gloria in excelsis, nunc cum Magis, salutabis & adorabis in stabulo Christum natum, hoc modo : VERBUM Incarnatum, adoro in hoc parvo tuo corpuseculo, immensitatem tuam, quâ coelum & terram imples. Adoro in hac paupertate divitias gloriæ tuæ. Adoro in hac tenella ætate,

tuam æternitatem. Adoro in hac muta Infantia tuam sapientiam infinitam. Adoro in hac carne mortali tuam immortalitatem. Salve Rex Regum, Rex pacifice, Princeps pacis, veni & impera nobis. Salve ò lux mundi illuminans pastores: illumina quæso tenebras meas. Salve pastor, quærens in hoc stabulo ovem perditam: quære me, quia ovis sum perditus. Salve Magister veritatis, docens ex hac Cathedra præsepj: doce me facere voluntatem tuam.

2. Toto die per imaginationem versaberis in sacro stabulo, in quo natus est Christus. Itaque decumbes prope bovem & asinum, qui Christo præstabat obsequium. Dum te indues, recordaberis fasciarum Christi Infantis. Dum comedes, recordaberis lactis virginiei, quo Christum Virgo Mater nutriebat. Audiendo cantum, recordaberis cantus Angelici in stabulo. Dum examen facies, putabis te cum S. Josepho verrere stabulum, juxta illud Davidis: *Scopebam spiritum meum.*

3. Communio sacra sic fieri potest. Cor tuum est stabulum, in quo Christus nasci debet per gratiam; quam immundum & bestialibus affectibus plenum! *Primo* ergo te humiliabis coram DEO. *Secundo.* Emundabis cor tuum per contritionem. *Tertio.* Videndò quod non sis locus Christo nato in diversorio, invitabis eum ad cor tuum, petesque à Beatissima Virgine, ut filium suum in corde tuo tanquam in
duro

duro præsepio deponat. *Quarto.* Sic intro-
ducto Christo per Communionem ad stabulum
cordis tui, varia illi obsequia præstabis: ita-
que adorabis eum cum Pastoribus ac Magis,
offerresque aliquam spontaneam incommodi-
tatem, quam suscipies in honorem Christi, ali-
quid simile in sua Nativitate patientis. Comple-
cteris ipsum affectu Sancti Josephi & Beatissi-
mæ Virginis, ac velut Bos & Asinus, compara-
tus scilicet jumentis insipientibus, eundem
amore tuo ferventi calefacies. Ligabis fasciis
non tam illum, quam tuam rebellem volun-
tatem, faciendo aliqua sancta proposita. Pa-
rabis balneum illi ex lacrymis contritionis, &
compassionis erga Salvatorem tuum jam in sua
Infantia pro te pati incipientem. *Quinto.*
Obturabis foramina sensuum tuorum, inter-
diu custodiendo oculos, linguam, aures, ne ven-
tus frigidus tepiditatis incommodum offerat
Christo, quem in cor tuum suscepisti.

Tessera hujus diei, ad singulas horas pro-
nuncianda hæc erit: VERBUM CARO
FACTUM EST, & habitabit in nobis.
Vel: JESU tibi sit gloria, qui natus es de
Virgine.

In Novo Anno.

I.
R Evocabis in mentem beneficia, quæ hoc an-
no à DEO recepisti, & in gratiarum actio-
nem

DECIMUM QUINT. 87

nem offeres JESUM. in circumcissione cruentatum.

2. Cum dolore commemorabis tibi peccata, quibus DEUM anno elapso offendisti, & in Sanguine Christi in circumcissione effuso, abluēs animam tuam, statuesque firmiter pro anno sequenti melius DEO servire, & vitare peccata, praesertim aliquot graviora in particulari.

3. Pro strena offeres S.S.S. Trinitati JESUM natum & circumcissum, per quem pro strena vicissim petes benedictionem & gratiam sancte vivendi in anno sequenti.

Tempore Passionis.

1.

NULLUM diem omittes, quo aliquid de Passione Domini non mediteris, vel legas, ea quæ inferius habentur.

2. Mortificationes hoc tempore crebrius usurpandæ, quales sunt disciplinæ, catenulae, somnus in lecto durior, &c. &c. &c. In honorem flagellationis, vinculorum, & crucifixionis Domini.

3. In Actionibus ordinariis retinebis memoriam Domini patientis, juxta ea, quæ circa hoc dicta sunt cap. 3.

4. Videndo Imaginem Christi patientis, vel audiendo aliquod mysterium passionis, excita-

bis in te affectum gratitudinis, & offeres Christum patientem pro tuis peccatis, quatenus Christo patienti oppositis. F. g. Sudorem Christi pro tua tepiditate in obsequio Divino, flagellationem pro sensualitate, spineam coronam pro ambitione, contemptum Domini pro superbia, crucifixionem pro impatientia, &c.

5. Curabis pro tua parte compensare ea, quæ Dominus pro te patitur. Itaque adorabis Majestatem ejus contemptam, amabis Bonitatem infinitam odio habitam, laudabis & glorificabis Sapientiam derisam, Innocentiam contumeliis affectam, Sanctitatem inter sceleros reputatam, dicendo: *Domine quot contemptus, quot contumelias, quot odia pertulisti, tot tibi affero affectus laudis, honoris, amoris.*

6. Affectu compassionis omnia & singula vulnera Salvatoris salutabis hoc modo: Ave sedes Sapientiæ Caput Salvatoris mei, pro mea superbia coronâ spineâ redemptum: heu me, ego te meis cogitationibus superbis, inhonestis, &c. cum spinis laceravi. Ave Frons sole serenior spinis cruentata, in lapsu percussa: ignosce quæso inverecundiæ meæ. Avete Oculi, cœli sydera, pro me velati, contusi, livore pleni: adoro vos, & damno meam curiositatem, meam vanitatem, &c. Avete Aures, portæ cordis, semper ad orati onem nostram apertæ, & in Passione contumeliis sauciatae: utinam aures meæ sint apertæ inspirationibus
Di-

DECIMUM QUINT. 89

divinis. Ave Vultus, Angelis desiderabilis, per alapam tuam, per sputa; non te avertas à me. Ave dulce Os, pro me felle & siti cruciatum. Ave Collum funibus constrictum, felle imbutum, propter meam intemperantiam. Avete Humeri crucem sustinentes, & flagellis cæsi. Avete Manus, unde bona omnia procedunt, ligatæ & clavis transfixæ, pro nostris rapinis, vindictis aliisque manuum peccatis. Avete Pedes perforati. Ave Latus apertum, porta Domini, per quam Iusti intrant, fenestra humanitatis; intrem & ego per Te ad vitam æternam. Ave denique Cor Domini mei dulcissimum, Regia charitatis, refugium miserorum, meis voluptatibus afflictum, cruciatum, ad tanto erga nos amore accensum, per hoc ipsum Cor tuum, Te rogo bone JESU, ne permittas, ut sanguis tuus pretiosus sit pro me frustra effusus.

Tessera hujus temporis. Qui passus es pro nobis, JESU Christe miserere nobis.

In Resurrectione Domini.

I.

SAlutabis Christum Dominum Redivivum, cum Beata Virgine, cum sanctis mulieribus, cum Apostolis &c.

2. Credes firma fide, eum resurrexisse verè.

E

3. Spe-

3. Sperabis per mortem ejus felicem resurrectionem.

4. Gaudebis de ejus resurrectione, & de dotibus gloriosi corporis.

5. Petes à vitiis resurrectionem spiritualem. Tesserà hujus temporis, hæc erit: *Vivat JESUS redibis.* Credo quod Redemptor meus vivit.

In Ascensione.

I.

PROstratus ad pedes Christi Domini ascendens, cum Beata Virgine, & Apostolis, valedices ipsi, & gratias ages pro laboribus spatio 33. annorum toleratis, ac pro consummato opere nostræ redemptionis.

2. Offeres illi abeunti pro viatico cor tuum, ut illud secum accipiat, & à terra attollat, colloque affigat. Offeres & aliquas tuas resolutiones ac proposita transmittenda per Christum S.S.S. Trinitati, v. g. Quod DEum nullo peccato mortali offendere velis, quod gloriam ejus majorem propagare cupias &c.

3. Petes humillimè ut elevatis manibus benedicat tibi, illà benedictione, quam dedit SS. Apostolis.

4. Gaudebis de gloriosa ejus ascensione & exaltatione nominis ipsius, ac de illo amplexu, quo S.S.S. Trinitas Christum suscepit in celo,

I. Gra

DECIMUM QUINT. 91

5. Gratiās ages S.S.S. Trinitati pro ista exaltatione triumphali Christi Domini. Gratiās item ages Angelis & SS. Patriarchis, quod Christum triumphantem ad cœlum deduxerint, ibique Regem suum adoraverint.

6. Adorabis in cœlo Christum, ut Regem, ut supremum Pontificem, ut Advocatum, & Thesaurarium.

7. Desiderabis cum illo esse, & vivere in æternum.

Tessera hujus diei sit hæc : JESU tibi sit gloria, qui victor in cœlum redis. Sediti in Throno DEO, et Agno honor et gloria.

Die Pentecostes.

Tale exercitium proponit P.
M.P. Gaspar Druzicki Societatis
JESU in MSS.

I.

Concipiatur æstimatio dignitatis, bonitatis, potentiae, quam habet Spiritus Sanctus.

2. Desiderium ejus præsentiæ.

3. Investigatio eorum, quæ me impediunt, quo minus Spiritum Sanctum plene capiam, cupientem se mihi per sua dona copiose communicare.

E.

4. Mel

4. Mei abjectio, humiliatio, annihilatio ; in ejus conspectu.

5. Addi potest gratiarum actio , pro descensu in Apostolos , & pro omnibus illustrationibus ac inspirationibus , mihi à Spiritu Sancto datis.

9. Addi potest dolor de defectibus , quibus restiti Spiritui Sancto , eumque in me contristavi.

7. Invocatio ejusdem ad animam , tanquam ad templum suum ; veniat ignis ad frigus, aurum ad lutum , spiritus ad carnem. Ubi adhiberi potest intercessio Beatæ Virginis & Apostolorum recipientium Spiritum Sanctum.

8. Petitio eorum donorum à Spiritu Sancto, quibus hodie replevit Beatam Virginem & Apostolos.

Tessera hujus diei : *Veni Sancte Spiritus , & emitte cœlitus lucis tuæ radium. Vel : Cor mundum crea in me DEUS, & spiritum rectum innova in visceribus meis. Ne projicias me à facie tua , & Spiritum Sanctum tuum ne auferas à me. Psalm. 50.*

In Festo Corporis Christi.

Præter ea quæ dicta sunt de Visitatione SS. Sacramenti, quam in hoc festo sæpius repetere par est , ad devotionem sequentes jubant :

Affectus

*Affectus erga SS. Sacramen-
tum.*

1.

Credo firmâ fide, & confiteor Domine JESU
Christe, te in hoc Sacramento esse verum
DEUM & hominem, & quidquid sancta Ma-
ter Ecclesia credendum proponit, firmissimè
amplector.

2. *Adoro* te, hîc præsertim, cultu patriæ,
affectu totius Ecclesiæ militantis & trium-
phantis.

3. *Gaudeo* de omni honore & gloria, quam
habes ab Angelis, & fidelibus per totum mun-
dum, in hoc Sacramento.

4. *Doleo* de omnibus hæresibus, blasphemis,
sacrilegiis, irreverentiis, quibus ab hæretici-
cis & malis Catholicis in hoc Sacramento of-
fenderis.

5. *Ago tibi gratias* cum tota Ecclesia tua,
pro instructione, administratione, & usu hu-
jus Sacramenti, tam mihi, quam aliis, con-
cesso.

6. *Desidero*, ut ab omnibus creaturis ra-
tionalibus adoreris, & glorificeris in hoc Sa-
cramento, & digne suscipiaris &c.

7. Domine totus sum tuus, croque in
æternum, sicut totus meus esse voluisti in hoc
Sacramento,

8. S.S.S. Trinitas respice in faciem Christi tui hîc verè præsentis, quem tibi nunc offero, in sacrificium Latreuticum, Eucharisticum, Propitiatorium, Impetratorium.

9. Da mihi quæso gratiam, ut te in hoc Sacramento, prout oportet, colam, & suscipiam, ac demum in coelesti convivio da, ut te fruatur in æternum.

Tessera hujus diei ad singulas horas repetenda: Laudetur SSS. SACRAMENTVM.

CAPUT XVI.

Breves Meditationes de Passione Domini.

Quia in præcedenti capite diximus, modum præceptum colendi Christum, esse, meditari ejus passionem: ideo subjungemus breves & practicas meditationes, de mysteriis passionis Domini.

Christus Valedicit SS. Matri.

II

CONsidera anima mea, quàm obediens fuerit Christus voluntati Patris æterni, cui ut obediret, voluit etiam Matri suæ Sanctissimæ, quam

DECIMUM SEXT. 94

quam adeò amabat, valedicere, ipsamque relinquere ac affligere, properando ad crucem, & dolores, ac cruciatus acerbissimos. Tu verò quoties ad DEI inspirationes obsurdescis ! quam nimis es affixa rebus creatis, quæ te in amore DEI impediunt ! Erubescere coram DEO, & nunc tandem dic vale omnibus salutis impedimentis, quamvis tibi charissimis, idque amore Christi, & studio imitandi ipsum.

2. Considera, quo dolore, quibus lacrymis excepit hanc valedictionem Filii sui SS. Mater, quæ tantoperè Christum, non ut hominem tantum, sed etiam ut DEUM diligebat : ex altera parte, vide quàm patienter, hoc triste nuntium tulit ; non conquerendo, non signa ulla impatientiæ ostendendo, sed potius conformando se divinæ voluntati. Tu verò dum privaris aliquo solatio, dum tibi DEUS aliquam afflictionem immittit, quàm impatiens es ! quàm DEI voluntati repugnas ! Dole igitur & desse tuas impatientias. Resigna te DEO ad omnes afflictiones. Compaterere afflictæ SS. Matri, pete ab illa patientiam in adversis.

Christus Orat in horto.

I.

Considera, quâ reverentiâ Christus orat Patrem,

E 4

trem, quâ attentione, quâ devotione. Orat prostratus in terram, orat separatus à discipulis, in loco remoto ab omni strepitu, tempore noctis quieto. Et tamen fuit æqualis Patri, non fuit obnoxius distractionibus in orando. Tu verò quàm irreverenter, quàm distractè, quàm tepidè oras, loquerisque cum DEI majestate, cum sis pulvis & cinis, ac vilis ranuncula. Erubescere, dole, propone emendationem, pete à Christo donum orandi, & ejus orationem offer DEO, pro tuis in orando defectibus.

2. Considera alias virtutes orationis Christi. Fuit enim conjuncta cum Filiali fiducia, cum diceret, *Pater si possibile est*. Fuit cum DEI voluntate conformis, cum diceret, *Non mea sed tua voluntas fiat*. Fuit perseverans, cum tribus horis, ter eandem orationem repetierit. Disce à Christo orante, qualis tua debeat esse oratio, Vide an talis soleat esse. Pete veniam defectuum in orando. Propone Christum orantem imitari, & ad hoc opem ab ipso implora.

*Christus tristatur & sanguine
sudat.*

1.

Vide & imaginare Christum pallentem, tri-
stem

stem, toedio afflictum, quales solent esse agonizantes, & considera quod hæc tristitia fuerit tanta, ut sufficeret ad mortem, prout ipse Dominus dixit : *Tristis est anima mea usque ad mortem.* Tum quære ex Christo : JESU, voluptas cordium, quis te adeò afflixit ! Respondet ipse proculdubio, te fuisse causam tristitiæ, illa tua voluptate, illis tuis peccatis, quæ tunc Christus in horto videbat, & quæ tantoperè nunc horrebat, ac detestabatur. Quibus expensis, excita in te summum odium, ac detestationem peccati, præsertim illius in quod sæpius laberis. Pete à Christo moerente contritionem de peccatis. Statue aliquod solatium Christo moerenti asserre. Commenda Christo agonizantes tuamque agoniam, & illa tua toedia extrema, pavorem ac tristitias, conjunge Christi tædiis, pavori ac tristitiis.

2. Vide Christum, sanguine sudantem, vide defluentes guttas sanguinis primò in vestem, deinde in terram. Hæc admiratus, quære causam hujus prodigiosi sudoris ; quæ non est alia, nisi quod Christus pro salute tua, tantum laboraverit usque ad sudorem sanguineum. Tu verò quàm parum laboras pro salute tua, quid hætenus pro illa ardui superasti ? Cui tentationi usque ad sanguinem resististi ? quid heroicum generosè fecisti ? Confundere. Collige istas guttas sanguinis tanquam gemmas pretiosas, & reponere in corde tuo.

de tuo. Suppone terram cordis tui isti pluvia sanguineæ, & pete à Christo, ut hoc rore precioso cor tuum aspergat, reddatque fertile ad producendos flores & fructus virtutum. Denique statne, usque ad sudorem, usque ad Sanguinem, pro DEO, pro cœlo, pro anima tua generose operari.

Christus Comprehenditur.

Considera ex una parte furorem satellitum, quo in Christum velut in agnum lupi irruerunt, eumque funibus & catenis ligarunt ad instar prædonis. Ex altera parte vide mansuetudinem Christi, non repugnantis, sed sponte manus offerentis ad vincula. O Samson invictissime, quis te his compedibus ligavit? Nemo alius ô anima nisi amor tui, aut potius peccata tua; ita enim dicit per Prophetam: *Funes peccatorum circumplexi sunt me gratis.* Ergo tam duro eris corde, ut videns amore tui ligatum DEUM hominem, non permittas te ab eo ligari, non catenâ ferreâ, sed aureâ amoris? Non ut amittas libertatem, & vitam, sed ut majorem acquiras libertatem & vitam æternam. Instat tam diu ad portam cordis tui pulsans DEUS, ut te liget sibi in victimam, sibi que adstringat. Dona te aliquando

DECIMUM SEXT. 29

quando ipsi, qui se tibi ad tam dira tormenta donavit. O Domine liga cor meum amore tuo; liga memoriam, ut tui solius recordetur; liga oculos, ne videant vanitatem; liga manus, ne operentur iniquitatem; liga linguam, ne quod tibi displicet loquatur; liga pedes, ne ambulent in via peccatorum; liga me totum vinculis charitatis, ut vivam totus tuus in æternum.

2. Christus tam crudeliter ligatus, ad terram à nefariis satellitibus prostermitur, eorumque pedibus conculcatur. Vide anima mea, Dominum gloriæ, Regem majestatis, cui curvatur omne genu, qui sedet super Cherubim, cujus cœlum sedes est, sub pedibus vilissimorum hominum jacentem. O quantum se demisit pro te tanta majestas! & tu pulvis & cinis, terræ vermiculus, tam studiosè alta petis, omnibus cupis eminere, nulli vis subjici. Erubescere & desle tuam superbiam, disce à Christo conculcato humilitatem, disce aliis subjici. Offer DEO istam Christi humilitatem, pro tua superbia, & pete hanc virtutem à Christo pro amore tui conculcato.

*Christus ad Annam alapá cedi-
iur.*

1.

CONSIDERA, quomodo Christus ab Anna Pontifice

Pontifice interrogatus de sua doctrina, cum modestè respondisset, suam doctrinam esse publicam, ob hoc modestum responsum, ab uno ministrorum alapam accepit. Expende quàm fuerit hæc alapa Christo tantæ dignitatis Personæ, in tot spectantium præsentia, non solum graviter contumeliosa, sed etiam crudelis, cum fuerit inflicta manu armatâ, ita ut Christus in terram prolapsus sit. Contem- plare ergo faciem Christi lividam, vide signa illius sacrilegæ manus faciei Christi impressa, & obstupeſce tantum scelus, Christoque pa- tienti compatere, sed simul vide tuam impie- tatem. O quoties & tu faciem Christi per- cussisti! non volendo audire ejus vocem, quâ tibi ad cor loquitur, contemnendo ipsius voca- tionem ad statum meliorem, non æstimando Christi Consilia. Igitur cum dolore pectus tuum percutere, & osculare Crucifixi imaginem, petendo veniam, & emendationem proponendo.

2. Considera patientiam & mansuetudi- nem Christi: pro tam crudeli & ignominio- sa alapâ, non evocat è cœlo fulmina, non ma- lum imprecatur, non signum ullum impatien- tiæ ostendit, non prorumpit in verba morda- cia, sed mansuetissime respondet: *Si malè lo- cutus sum, testimonium perhibe de malo; si au- tem benè, quid me cædis?* Admirare hanc pa- tientiam & mansuetudinem; simul te refle- cte supra tuam impatientiam, dum uno verbo,
unâ

in levi confusione provocatus, tam facile ex-
candescis, nihil nisi minas & vindictam spiras,
in tot verba aspera & maledicta prorumpis.
Confundere, disce à Christo mansuetudinem &
patientiam, eamque propone, ac pete à Christo
mansuetissimo.

Christus apud Caipham.

I.

Vide Christum ligatum stare cum omni mo-
destia ante Caipham; Considera quàm in-
justè ipsa Innocentia & virtus DEI in illo con-
cilio accusatur! quomodo ille qui est Sanctus
Sanctorum, & author vitæ, pronuntiatur
blasphemus, & Reus mortis judicatur. Hinc
agnosce, quàm sint erronea Judicia humana,
quæ Christum condemnarunt, ac proinde
quàm parvi sint æstimanda. Tu verò quàm
studiosè ea quæris! quantum affligeris, cum
injustè accusaris aut condemnaris, Erubescere,
& disce exemplo Christi pati accusationes, ca-
lumnias, & Judicia hominum, atque ad hæc to-
leranda offer te, amore Christi injustè accusati
& condemnati, à DEO auxilium petendo.

2. Considera alias injurias, quas hac nocte
passus est Christus in domo Caiphæ. Nam al-
ligatus ad columnam fuit expositus tanquam
meta opprobriorum furori satellitum, quorum
aliqui velarunt faciem ejus, alii pugnis & ala-

pi eum cædebant, alii in faciem ejus spuebant, alii capillos evellebant. Admirare hoc spectaculum, & compatere ex corde Christo, tanta pro amore tui patienti, simul etiam dolo, quod tu quoque velare soleas oculos Christi, quando ita liberè peccas, ac si te peccantem DEUS non videret. Dole, quod in faciem Christi spuas, dum in præsentia illius effutis verba inhonesta, sputis omnibus turpiora. Dole, quod Christo alapam infligis, cum alios confundis, & ex amore Domini tui abhinc serio corrige corrigenda.

Christus apud Pilatum.

I.

CONsidera calumnias Christo impositas à Judæis apud Pilatum, tam enormes. Nam appellatus est malefactor, seditiosus, ambitiosus, læsæ majestatis reus: & tamen fuit innocens, segregatus à peccatoribus, Sanctus Sanctorum. Ex altera parte considera silentium Christi, cum nec per se nec per alium voluerit refutare calumnias, licet faciliè potuerit, & licet faventem sibi Judicem habuerit. Hinc verò reflexione supra te factâ, vide an tu quoque in aliquo innocente Christum non es calumniatus, an non infamaveris, & deestare hoc vitium, ac pete à DEO charitatem proximi.

Deinde

Deinde vide quo silentio toleras calumnias, iniquas accusationes, detractiones, & ad illas tolerandas te resolve amore Christi, petendo patientiam,

2. Expende illa verba Christi, cum interrogatus à Pilato: *Ergo Rex es tu?* Respondit: *Regnum meum non est de hoc mundo.* Quibus verbis docet Christus, nos, qui Christum adoramus, non debere inhiare mundanis divitiis, honoribus, voluptatibus, quæ omnia transeunt sicut fumus & umbra, sed potius studere congregandis meritis, & divitiis æternis, spectando in omnibus nostris actionibus Regnum cœlorum, & gloriam æternam, ad quam creati sumus. Tu verò ô quantum affixus es mundo ejusque fallaciis, quam rarò ad bona æterna & cœlestia aspiras: & tamen te Christi sequacem esse dicis. Erubescere mendacium istud, & pete à DEO gratiam, ut tibi vilescant omnia transitoria, & chara sint bona æterna.

Christus apud Herodem.

II

CONSIDERA quomodo Christus per plateas urbium publicas, spectante populi multitudine, cinctus funibus & catenis, ab uno tribunali ad aliud, tanquam Latro ducitur, aut potius trahitur; quomodo à satellitibus nefariis, nunc pugnis, nunc calcibus tunditur? quomodo ab

info-

insolentissima plebe, cui tot beneficia præstitit, illuditur, luto & lapidibus impetitur, jam latro, jam falsus Propheta, ac deceptor hominum proclamatur. Ex altera parte eleva mentem, & considera in Christo illam adorandam Majestatem, cui serviunt Angeli, quæ rebus omnibus dominatur; illam potentiam, cui nemo resistere potest; & hæc obstupescens inclama: Pro me, pro me, vilissimo vermiculo, talia DEUS patitur, pro me conculcatur, pro me DEUS ligatus, irrisus, &c. Et hoc sæpius repete, donec cor tuum accendatur; tunc enim prorumpes in affectum compassionis erga Christum, talia patientem, & in affectum doloris de tuis peccatis, quæ fuerunt causa Christi harum afflictionum. Deinde amore Christi facies propositum vitandi hoc vel illud peccatum, item vincendi hunc vel illum respectum humanum, & repugnantiam in obsequio Divino.

2. Considera Christum, qui est Sapiencia DEI infinita, ab Herode ejusque aulicis contemptum & pro stulto habitum, irrisum, atque veste alba indutum, ut ab omnibus pro fatuo haberetur, & ita per plateas reductum ad Pilatum. O quæ tunc probra, quas irrisiones audivit cum summa patientia, ab illa facie hominum, Innocentissimus Salvator! & tu ab omnibus vis honorari, laudari, adorari, cum id nec ob sapientiam, nec ob patientiam merearis.

Con-

Confundere de hac tua ambitione, & disce à Christo, contemptus, irrisiones, ac probra, ejus amore pati, hæc enim sunt insignia servorum Christi, quibus ipse indutus fuit apud Herodem. Pete etiam à Christo vestem albam puritatis, quam ipse nobis hac irrisoria veste comparavit.

Christus redit ad Pilatum.

I.

EXpende Christi ignominiosam cum latrone Barabba comparisonem, atq; Barrabæ præ Christo electionem: quod ô quantum dolorem Christo attulit! cum vidit se adeò contemptum ab illo populo, quem tot beneficiis cumulavit. Sed tu quoque an non præfers Barrabam Christo? Quando magis adhæres suggestioni Dæmonis, quam inspirationi Divinæ: quando pluris æstimas mundi voluptatem, divitias, honores, quàm Christi gratiam & vitam æternam: quando Christi voluntatem postponis tuæ voluntati, rationem sensui, spiritum carni, æternitatem bonis temporalibus. Deplo-
ra ergo istam cœcitatē tuam, deprecare Christum, & ex nunc illum ejusque gratiam æstima super omnia, supra divitias, supra amicos, supra famam, supra voluptates. &c.

2. Considera vociferationem Judæorum clau-
mantium: Tolle, tolle, crucifige; hos plau-
sus re-

Tus retulit summa Sapientia, summa Sanctitas, summa Beneficentia Christi, & tu tanto pe-
rè ambis laudem humanam, & plausus, adeò
affligeris, cum illis cares, quibus tamen undique
indignus es. Confundere & hinc disce con-
temnere laudem humanam, & gloriam à solo
DEO querere, apud quem solum vera est laus,
& quidem æterna.

Christus Flagellatur.

1.

EXpende Christi in conspectu tot hominum
probrosam nuditatem, ante flagellationem.
Quanta ibi fuit Christi verecundia, de qua di-
xit ad Patrem in Psalmo: *Tu scis confusionem et
reuerentiam meam!* Quantum verò te amavit!
qui amore tui vestibis etiam spoliari voluit,
ut te veste gratiæ, & virtutum, ac stolâ gloriæ
indueret. Propter te eò devenit DEUS, qui
cælum stellis, terram floribus, aves plumis, An-
gelos gloriæ vestit, ut amore tui factus sit nu-
dus. Tu jam vide, quid te par sit facere, amo-
re hujus Domini. An non expedit, ut te spo-
lies omnibus affectibus inordinatis, omnibus
solatiis, omnibus commoditatibus, ut Chri-
stum Ducem tuum nudum, miles nudus se-
quaris.

2. Vide Christum ad columnam atrociter
funibus ligari, non reluctantem, non resisten-
tem,

tem, sed ultrò manus ligandas offerentem. Admirare hanc Christi obedientiam, eumque imitari stude, ut propter DEUM non satellitibus sed superioribus tuis promptè obedias, & præsertim ut obedias DEO, dum tuam libertatem vult ligare, & te sibi adstringere nexu amoris.

3. Considera diram Christi flagellationem. Dira fuit ex parte temporis, quia juxta aliquos duravit unâ horâ & mediâ. Dira ex parte flagellorum, quæ constabant ex nervis, catenis ferreis, virgis spinosis. Dira ex numero plagarum, quarum numerantur 6666, à planta pedis usque ad verticem Christi. Dira ex rabie carnificum, qui partim pecuniis conducti à Judæis, partim à Dæmone incitati, crudelissimè sæviebant in Christum, alii aliis succedendo. Denique dira fuit ex parte carnis & complexionis Christi delicatissimæ. Vide ergo in carne Christi sulcos, vide sanguinem fluentem in terram, vide totam carnem laceratam, vide ossa transparentia: & te ipsum hujus laniationis reum agnosce. Hæc enim patitur Christus propter tuam libidinem, propter tuas carnis delicias. De his igitur dole, Christo compatere, & firmiter propone fugam omnis voluptatis carnalis, & carnis mortificationem. Denique in sanguine Christi in hac flagellatione effuso, animam tuam contaminatam lava, dicendo cum Psalmista; Amplius
lava

lava me Domine ab iniquitate mea, & à peccato meo munda me, &c.

Christus spinis coronatur.

II

EXpende amorem Christi erga te. Non satis fuit ipsi tam copiosum pro te sanguinem effudisse in flagellatione : una adhuc pars corporis, nempe caput, superfuit à vulnere libera : & hanc etiam voluit pro te lacerari spinis. Vide ergo qua rabie milites imponunt Christo coronam spineam, eamque capiti sacro sancto baculis crudelissimè infigunt. Vide spinas, quarum plures numerantur quam mille, usq; ad cerebrum pertingentes, juxta S. Bernardum. Vide sacrum cruorem copiosissime primo in faciem, deinde in corpus ex facie defluentem. Tu verò Christiane, ah quam Christo difformis es ! qui caput tuum coronas cogitationibus lascivis, superbis, ambitiosis, quæ in has spinas conversæ, Christi caput laniarunt. Ita ne decet sub spinoso capite membrum esse delicatum ? Ita ne Regis ad exemplum tui componeris ? Ah depone aliquando amore Christi istas rosas evanidas ex capite tuo, & impone tibi coronam Christi spineam, quæ in auream in cælo convertatur.

2. Christo sic coronato ad ludibrium traditur in manus arundo, loco sceptri. Vide quid

quid Christo mundus offerat, & quid tibi etiam offerre possit. Nil nisi arundineum, nisi bona vacua, inania, fragilia. O quantum hoc dono tibi illudit! Cur ergo potius non amas aureum Christi sceptrum, Regni coelestis insigne? Cur tibi illud permittis? Redi aliquando ad mentem, & solida præfer cauducis, temporalia aternis.

3. Vide quomodo Christo illudunt milites, uno genu flectunt ante ipsum, & manu caput feriunt ac vulnerant. Regem appellant, sed regem dolorum faciunt. Regem adorant, sed arundine donatum. O quoties & tu ita Christo illudis, cum eum adoras orando, sed contemnis male operando, cum ipsum uno genu adoras, altero Diabolum: cum ipsi offers illam arundinea & fragilia proposita, illam arundineam omni spiritu vacuum pietatem. Erubescere hanc impietatem, & statue, Christum solida virtute adorare, hasque illusiones compensa, dicendo cum Psalte: *Tu es ipse rex meus & DEUS meus, o Domine ego servus tuus & filius ancillæ tuæ.*

*Christus damnatur ad crucem
eamque bajulat,*

I.

CONSIDERA pusillanimitatem Pilati: Is enim agno-

agnovit Innocentiam Christi, dicendo: *Ego nullam in eo causam mortis invenio*: & tamen propter respectus humanos, propter gratiam conservandam apud Cæsarem, propter vitanda odia Judæorum, Christum injustissimè damnavit ad Crucem. O Respectus humani infelices, an unum ad hoc impulsistis, ut Christum ejusque imitationem, ut vocationem respueret, ut virtutem desereret, ut damnavit Christi consilia & præcepta? Ego ipse an talis non sum? Nolo deinceps esse o Domine, da mihi generosum animum omnes respectus humanos contemnendi, tibi que magis adhærendi, & virtuti, quàm amicis, quàm mundo, quàm carni, omnibusque aliis, me à te avocantibus.

2. Vide Christum damnatum ad mortem, cruce onustum per vias publicas procedere, atque montem Calvariæ conscendere, vide quàm sæpè jam sanguine exhausto debilitatus, sub pondere crucis labitur, nec ullus adest qui illum in cruce ferenda juvare velit. A te igitur hoc solatium petit, illis Evangelii verbis: *Qui vult venire post me, tollat crucem suam, et sequatur me*. Non vult, ut tantam, tamque gravem crucem feras, quantam ipse tulit, sed tantum vult, ut feras crucem tuam, id est crucem parvam, crucem tuis viribus accommodatam, crucem tuis peccatis debitam. Cur ergo renuis? Cur te excusa? Cur humeros cruci Christi non submittis? R. oive
te ali-

te aliquando generosè, & offer Christo ad portandam cum illo crucem, & disce, non esse aliam ad cœlum viam, nisi hanc, quâ Christus ivit, crucem ferens.

Christus Crucifigitur.

II

CONSIDERA, Christo ante Crucifixionem in monte Calvario, cum jam vix spiraret præ debilitate, oblatum esse vinum felle mistum. Quanta ista crudelitas fuit! Quam acerbum Christo tormentum! Quanta porro Christi erga nos Charitas, qui amore nostri, nullum sensum suum, etiam gustum, voluit esse à dolore immunem. Et tu an Christo vinum felle mistum non propinas? Cum illi offers illas devotiones tepidas, illa bona opera, tot imperfectationibus mista, cum in potu temperantiam debitam non observas. - Dole de istis defectibus, atque hîc & nunc offer aliquem actum heroicum, maximæ alicujus tuæ repugnantiae victorem, quo gustum Christi felle exasperatum recrees.

2. Vide Christum vestibus ad carnem concreto sanguine adhærentibus, non minus ignominiosè, quàm crudeliter nudatum, ac plane excorticatum, prosterni in trabem crucis. Vide cum quanta charitate extendit manus & pedes, ut cruci affigantur. Vide quo furore

carni

carnificum, membra sacrosancta extendantur, & clavis perforentur. Vide quomodo se Christus offert in hoc altari pro peccatis tuis, in sacrificium DEO Patri. Hinc verò discere amorem Christi, te spoliare commoditatibus in vestitu, in lecto, & aliis, ut nudus, nudo Christo Crucifixo te adstringas. Discere crucifigere carnem tuam, manus, ne quid mali operentur; pedes, ne per viam iniquitatis ad occasionem peccati ambulent, ac denique totum corpus tuum, ut dicere possis cum Apostolo, *Christi confectus sum cruci*. Itaque ad hoc te Christo Crucifixo promptè offer, dicendo: ô JESU pro me Crucifixe, volo tecum crucifigi, ut tecum vivam in æternum.

3. Vide inauditum spectaculum, pendentem in cruce, medium inter latrones, qui in throno gloriæ est medius inter personas Divinas, nudum, lividum, undique cruentatum. Vide rivus sanguinis è manibus & pedibus, ac toto corpore in terram defluentes. Considera totum corpus, caput, oculos, faciem, manus, latus, & vide an aliqua pars à planta pedis usque ad verticem vacet dolore. Vide an aliquod solatium habeat à Patre, à Matre, ab amicis. Et hæc considerans, compatere ei toto cordis affectu, osculare omnia & singula vulnere ipsius, suppone cor tuum immundum & sterile, sanguini ex vulneribus mananti. Offer hoc sacrificium cruentum Patri pro peccatis tuis.

Pete

Pete à Christo, ut tanti cruciatus pro te non
sint frustra suscepti.

Christus Moritur.

EXpende quod Christus moribundus, Joanni propter ejus castitatem eximiam, Beata Virginem pro matre testamento legavit, illis verbis : *Ecce Mater tua.* Tu quoque accede ad crucem tanquam ad lectulum Patris tui morientis, & valedicendo ipsi cum lacrymis, pete ab eo supremam benedictionem. Pete etiam, ut aliquid tibi testamento relinquat. Et si amator castitatis es, audies ab ipso tibi tradi B. Virginem pro Matre tua, atque de illa ad te dici : *Ecce Mater tua.* Vide ergo, ut affectu Joannis illam deinceps ames illique servias.

2. Expende suprema illa verba Christi morientis. *Pater in manus tuas commendo spiritum meum* Merito hoc dixit Christus, non enim habuit divitias, non honores, ipsum corpus jam per tot vulnera penè amiserat. Soku restabat spiritus, hunc ergo in manus Patris æterni reponit, quia dignus fuit complexu Patris, utpote spiritus purissimus, sanctissimus, Patri obedientissimus, ejusque amantissimus. Tu verò in illo extre-

mo mortis ago te, poterisne meritò spiritum tuum in manus DEI reddere? Vide qualis sit tuus spiritus, vide cui servias, an DEO, an mundo, an carni; ab illo enim in fine vitæ præmium sperare debebis, cui tota vita servies.

3. Christus inclinato capite tradit spiritum. Inclinat caput, in signum obedientiæ, ex qua moriebatur. Inclinat caput, ut tibi suum spiritum inspiret. Inclinat caput, ut tibi det supremum osculum benignissimus Pater filio prodigo. Et sic tandem paulatim deficientibus viribus color vultus mutatur, oculi clauduntur, ac denique DEUS Homo moritur. Moritur Dominus tuus, Pater tuus, Magister tuus, Pastor tuus &c. &c. Et adhuc lacrymas contines, petris scisis durius cor meum? Eliqueſce tandem aliquando in lacrymas, & desce tua peccata, quæ fuerunt causa mortis Filio DEI. Age gratias pro tam copiosa redemptione tui, & per mortem crudelissimam Christi, pete felicem mortem tuam, ut in manibus Christi, in præsentia DEI Matris moriaris, cum Christo in æternum victurus.

CAPUT XVII.

De modis colendi DEI-
param Virginem, præsertim
in Festis Ipsius.

*Centum Exercitia Pietatis proponit erga
DEI Matrem Paradisus Hagiophili, to-
tidemque alia Diarium Marianum. Nos
aliqua, quæ magis usui esse possunt, af-
feremus.*

Exercitium I.

HAbere in promptu, & frequenter per diem
usurpare aspirationes jaculatorias ad DEI
Matrem, qualis potest esse hæc S. Francisci
Xaverii: *Mater DEI memento mei, Domina
opitulare.* Vel hæc B. Stanislai: *O MARIA
sis mihi propitia.* Vel hæc: *Mater DEI, mon-
stra te esse Matrem.* Hanc aspirationem con-
fvetam Patri Gabrieli, varia in suis angustiis re-
petere oblito, adstitit B. Virgo, dixitque: *Es-
tu mei jam oblitus?* Talis etiam hæc est aspi-
ratio: *Mater amabilis amo te.* Et: *Sicut MA-
RIA, O MARIA quando te videbo!*

Exercitium II.

Singulis diebus se devovere B. Virgini in filium & mancipium, repetendo illam formulam Congregationi consuetam, *Sancta MARIA mater DEI* &c.

Ita Marinus, frater B. Petri & Damiani, supplex coram ara DEI Matriis, cingulum suo collo pro fune iniecit, & se non solum loco servi, sed etiam ut mancipium eidem dedicavit, quod ut re ipsa profiteretur, illo ipso loco se ipsum loco mancipii diverberavit, & loco tributi argenteum nummum ad cornu altaris DEIPARÆ deposuit. Alii deligunt & acceptant B. Virginem pro sua sponsa, exemplo S. Edmundi Archiepiscopi Cantuariensis, qui adhuc Philosophiæ studens, votum Virginitatis emisit, ante imaginem DEI Matriis, ejusq; digito, pro archa suæ fidei, annulum aureum inseruit, cui insculptum erat, *Ave MARIA*. Similiter desponsavit sibi B. Virginem Pater Brunus à sancta Cruce S. J. cui DEIPARA annulum in digitum inseruit.

Exercitium III.

Habere consuetas orationes ad B. Virginem, quas ipsi singulis diebus ceu vectigal constanter persolvas. Pater Bernardinus Realinus Soc. JESU, recitabat quotidie Rosaria 12. Pa-

ter Balthasar Moralez 20. Joannes de la Febu-
re 30. S. Ludovicus Galliarum Rex , Sanctus
Carolus Borromæus , Sanctus Vincentius Fer-
rariensis, recitabant quotidie majus B. Virgi-
nis Officium, compositum à Petro Damiano
Cardinali. ante annos 600. Alii cum Alphon-
so Rodriquez quotidie recitant Officium de Im-
maculata Conceptione, quod B. Virgini pluri-
mum placere, multis exemplis comprobatum
est. Alii recitant Canticum B. Virginis cum 4.
Psalmis, ex quorum literis initialibus compo-
nitur sacrosanctum nomen MARIA, uti facie-
bat Pater Joannes à Campis S. J. Alii Lita-
nias Lauretanas, quæ habent annexas Indul-
gentias 200. annorum, & juvant pro felici mor-
te impetranda.

Exercitium IV.

DEfendere honorem B. Virginis, & cultum
ipsius promovere. Ita Angelicus adole-
scens Joannes Berchmans Soc. JESU, votum
edidit, defendendi Immaculatam B. Virginis
Conceptionem, nisi aliter Ecclesia definiret, quod
votû suo sanguine subscripsit. Ita Carolus S. Bri-
gittæ filius, optabat æterna potius supplicia pati,
quàm permittere ut culpâ suâ quidquam glo-
riæ Marianæ decederet, ob quem affectum me-
ruit in Judicio Particulari à B. Virgine defen-
di, & Dæmonum faucibus eripi. Ita Reges

ac Principes pro honore DEIPARÆ ingentes fecere sumptus. Jacobus I. Aragoniæ Rex ultra duo millia sacrarum ædium, nomini Ejus dedicavit. Pulcheria Imperatrix aram Ipsi ex auro elaboratam consecravit, gemmis undique distinctam.

Joannes I. Lusitaniæ Rex templum propè Ullisiponam extruxit, ubi tantum argenti dono reliquit, quod quater centena nummum aureorum millia excederet.

Exercitium V.

LAudes B. Virginis sive voce, sive scripto celebrare.

Ita Sanctus Casimirus Poloniæ Princeps laudes ipsius cecinit. Joannes Berchmans voto se obstrinxit, primum quem editurus esset librum, fore Apologiam Immaculatæ Conceptionis. Pater Josephus Ancueta Soc. JESU apud Barbaros obiens, 2806. disticha de B. Virgine, solâ memoriâ pro chartâ & calamo usus, composuit. Alii Alphabetum Elogiorum B. Virginis conficiunt, & sæpius recolunt, uti fecit Pater Alvarus Arias Soc. JESU. Alii de ipsius Excellentiss ex condicito colloquuntur crebrius, quod ipsum præscribit Lex I. Congregationis his verbis: *Sæpius inter se agentes, mutuò se ad ejus amorem & cultum, studeant impellere, & ardentem quandam cupiditatem Sanctissimi nominis Ejus extollendi.*

Exer-

Exercitium VI.

LEgere vel meditari de Excellentiis, Virtutibus, Beneficiis DEIPARÆ, præsertim diebus Sabbathi, & in festis ipsius. Ita Pater Franciscus Svarez nostrorum Theologorum Princeps, singulis festis B. Virginis in meditatione circa ejus virtutes, duas horas insumebat. Hoc nimirum est, ex memoria propria & intellectu, facere sacellum B. Virginis, imaginibus ipsius ornatisimum, ut nullæ aliæ prophanz locum habeant.

Exercitium VII.

ANTE Actiones benedictionem, à DEI Matre petere.

Ita B. Stanislaus Kostka, Romæ in Tyrocinio Societatis degens, manè & vespere, se versus templum S. Mariæ Majoris obvertebat, & flexo utroque genu, ab Ea precabatur benedictionem, oblato Illi invicem suo corde.

Ita etiam S. Catharina Svetica, ad initium cujuslibet actionis præmittebat *Ave MARIA*. Et Pater Gonsalvus Gomez Soc. JESU, priusquam loqueretur, nomine MARIÆ decies prolato, linguam suam consecrabat.

Exercitium VIII.

AMORE Beatissimæ Virginis vincere tentationes, &

nes & heroica opera exercere. Ita quidam infamis lascivix consuetudine liberatus est, cum se ex consilio Sancti Bernardi, primò per triduum amore SSS. Trinitatis, deinde per aliud triduum amore Beatissimæ Virginis à flagitio continuisset.

Ita plurimi amore DEIPARÆ, visum, gustum, linguam, mortificant, vimque sibi faciunt, ut rapiant Regnum DEI.

Exercitium IX

Virtutes B. Virginis imitari.

Hoc genus colendi B. Virginem est præstantissimum, illique gratissimum, & præscribitur in prima lege Congregationis, his verbis: *Vitæ morumque integritate, virtutum illius præstantissimarum exempla imitari conentur.* Nam ut ait S. Ambrosius lib. 2. de Virg: *Quicumque sibi MARIÆ optat præmium, imitetur exemplum.*

Præcipua verò cultorum DEIPARÆ cura esse debet, imitari ipsius Angelicam mentis & corporis puritatem, quâ virtute nihil est ipsi gratius, cum eam ipsa fundaverit in mundo, quæ prima Votum Virginitatis emisit. Ita B. Aloysius, ita Alexander Bertius adhuc novennes, voto se Virginitatis obstrinxerunt.

Exer-

Exercitium X.

Varias mortificationes assumere in honorem DEI Matris, præsertim diebus Sabbathi, & in pervigiis festorum Ipsius.

Ita se tanquam servum inutilem flagellis cædebat quotidie Pater Franciscus Svarez Soc. JESU; bis quotidie Pater Hieronymus de Mercado; ter Pater Joannes Sebastianus; quater Pater Sertorius Caputus; terquaterque Pater Augustinus Espinosa, infligens sibi quot vicibus duo imò & quinque ictuum millia; duodecies intra unum diem & noctem Pater Gaspar Druzbieki. Alii in honorem ejusdem Pretiosissimæ Parentis arcta instituunt jejunia, quorum Franciscus Cardinalis Toletus, etiam in ultima ætate, Quadragesimam Marianam celebrabat ante ejus assumptionem. Alii cilicio se amore illius affligunt, è quorum numero Pater Joannes Neronius quotidie per annos 40. Alii cum S. Francisco Xaverio in pervigilio ejusdem somno se fraudant. Alii abjecta & humilia opera, in honorem humilitatis Mariæ exercent, uti exercebat Pater Martinus Alberro septuagenarius, cui sabbatho domûs sordes colligenti, B. Virgo blandè faciem mulcens dixit: *Martine, scis sordes domûs colligere: Fili mi, valde mihi hoc placet.*

Exercitium XI.

HAbere in conclavi imaginem B. Virginis, eamque sæpè venerari. Ita Pater Ignatius Plancus S. J. nunquam è cubiculo prodibat, nisi petita benedictione à DELPARA, coram Ejus imagine. Alii oculos in imaginem Ejusdem defigunt, ad imitationem S. Alexii, degentis sub porticu Edeseni templi. Alii Eandem in obviis ipsius imaginibus salutant, vicissimq; ab Ea salutantur, cum Sancto Bernardo, & cum Patre Joanne Castillo S. J. qui imaginem B. Virginis osculatus, osculum vicissim accepit ex imagine. Alii imaginem Ejusdem secum propè cor circumferunt cum S. Patre nostro Ignatio.

Exercitium XII.

NOmini Sacro Mariæ reverentiam exhibere. Ita P. Franciscus Binantius ex ordine Minorum nomen JESU & MARIÆ scriptoriò cultello pectori insculpsit: sed hoc admirandum potius, quàm imitandum: satis est, digito id facere. Alii sæpè hoc nomen pronuntiant, qualis fuit illa Fœmina Japonica circa annum 1621, quæ ad fidem conversa, Angelo custode excitante, per diem 140000. vicibus nomen JESU & MARIÆ pronuntiabat, sicut olim, Dæmone eam noctu excitante, pronuntiare nomen solebat Amidæ Japonum DEL.

Alii

Alii nihil negant, quidquid nomine *MARIÆ* petitur. Alii caput inclinant, aut genu flectunt, audito hoc nomine Sacro Sancto. Alii initium scribendi ab hoc nomine sumunt, ut ei laborem suum inscribant. Omissis brevitatis studio aliis Exercitiis Pietatis erga B. Virginem, subjiciemus pios affectus erga Eandem.

Affectus erga B. Virginem.

Qui disponi possunt per Decades Coronæ.

1. *Adoratio.* Eminentissima DEI Mater & Virgo, adoro Te cultu Hyperdulix, cum tota Ecclesia, tanquam Matrem DEI & Dominam mundi.

2. *Laus.* Gloriosissima DEI Mater, Te laudo, & glorifico, & post DEUM ab omnibus laudari & glorificari desidero.

3. *Gratulatio.* Gaudeo cum tota Ecclesia, & gratulor Tibi de omnibus donis naturæ, gratiæ & gloriæ, super omnes Sanctos Tibi à DEO collatis.

4. *Gratiarum actio.* Beneficentissima Mater DEI, ago Tibi gratias, pro omnibus obsequiis & affectibus Christo Domino exhibitis, & pro omnibus beneficiis toti Ecclesiæ impetratis.

5. *Amor.* Pretiosissima Mater DEI, Te sum-

mè post DEUM æstimo, & amo propter Dignitatem Tuam.

6. *Oblatio sui.* Dignissima DEI Mater, agnosco te & recipio in Matrem, & Dominam meam, meque Tibi in filium & mancipium perpetuum offero.

7. *Fiducia.* Potentissima DEI Mater, in Tua intercessione spem meam maximam post Christum, de bonis temporalibus & æternis repono.

8. *Petitio.* Benignissima Mater DEI, monstra Te mihi esse Matrem in vita & in morte mea.

Ultra hos affectus in festis B. Virginis, alii eliciendi sunt accommodati festo quod celebratur. Itaque

In Festo Conceptionis & Nativitatis B. Virginis.

1. Salutabis cum SS. Angelis Reginam mundi, prodeuntem in hunc mundum.

2. Prositeberis, te firmiter assentiri, quod B. Virgo sit concepta sine labe, quàm diu Ecclesia contrarium non definiverit, quod utique non speratur futurum.

3. Gratulaberis ipsi de Immaculata Conceptione, de confirmatione in gratia, de usu perfecto rationis, aliisque gratiis, quibus in instanti sue Conceptionis fuit supra omnes sanctos à DEO cumulata.

4. Pro

DECIMUM SEPT. 125

4. Pro iisdem favoribus erga B. Virginem gratias ages SSS. Trinitati, simul gratulando ipsi de illo gustu & complacentia, quam habuit de hoc singulari opere suo, in eo instanti, quo illud creavit.

5. Adorabis in B. Virgine concepta & nata, relucens DEI Puritatem, Sanctitatem, Sapientiam, Misericordiam, &c.

6. Offeres tanquam subditus huic Reginae supremæ in mundum ingredienti, aliquod veragial, V. G. aliquod firmum propositum.

7. Per Immaculatam ejusdem Conceptionem & confirmationem in gratia petes puritatem, utque DEUM graviter nunquam offendas.

Tessera hujus diei erit : Vivat Maria immaculate concepta.

In Annuntiatione.

1. Adorabis B. Virginem tanquam vivum tunc tabernaculum Filii DEI incarnati.

2. Gratulaberis ei de summa inter creaturas dignitate Maternitatis Filii DEI.

3. Cum tota Ecclesia ages gratias, quod Filium DEI in uterum suum susceperit, quod eadem sanguinem suum purissimum ad formatum corpus præbuerit, & pro omnibus obsequiis & affectibus, quibus Verbum incarnatum in suo utero profecuta est novem mensium spatio.

4. In

4. In honorem istorum 9. mensium, recitabis novies salutationem Angelicam, assumendo alium & alium Chorum Angelorum, ad singulas salutationes. & ab eis petendo, ut pro te laudent Matrem DEI, ac in ea Verbum incarnatum. Ita faciebat Angelicæ virtutis adolescens Joannes Brachmans Soc. JESU.

5. Petes per Maternitatem ipsius, ut tibi monstret Se esse Matrem.

Deinde per diem frequenter dices; *Beata viscera Mariæ Virginis, quæ portaverunt æterni Patris filium. Beata Mater munere, cujus supernus artifex, mundum pugillo continens, ventris sub arca clausus est.*

In Purificatione.

1. **G**Ratias ages Beatae Virgini, & simul gratulaberis, quod prima filium DEI in manibus suis SSS. Trinitati, in sacrificium hodiè obtulerit, ei que tantum gustum & complacentiam dederit.

2. Egenti B. Virgini offeres pro turture, gemitus tuos pro peccatis, pro columba, candorem & simplicitatem.

3. Petes à B. Virgine, ut sicut hodiè præsentat DEO filium suum, ita te etiam præsentare dignetur SSS. Trinitati. Deind. sicut deposuit Dominum JESUM in ulnis Simeonis, ita etiam eundem in corde tuo reponat & custodiat.

In

In Planctu B. Virginis.

1. **C**ompatieris omnibus doloribus & afflictionibus B. Virginis.
2. Ages gratias pro affectibus & obsequiis, quæ Christo patienti & mortuo exhibuit.
3. Ad solatium ipsi dandum, divides ipsius dolorem tecum, subeundo voluntariè afflictiones & dolores sive animi sive corporis.
4. *Petes* ab ipsâ per dolores, quos in passione Filii sui sustinuit, ut tibi morienti assistat, sicut adstitit morienti in Cruce Filio suo.

In Assumptione.

1. **S**upplex valedices discedenti in Cœlum B. Virgini, & petes ab illa cum Apostolis maternam benedictionem.
2. Gratias ages ipsi, quod vivendo in hoc mundo, tot exempla virtutum Ecclesiæ reliquerit.
3. Gratulaberis illi, quod illius animam è corpore exeuntem Christus complexus fuerit, super Angelos exaltârit, & coronaverit. Gratulaberis item ipsi de gloria corporis, & de laureolis.
4. Recognosces illam sic coronatam, Reginam cœli & terræ, & cum singulis seorsim sanctorum ordinibus illam adorabis.

1. *Petes*

5. *Petes ut in cœlo sit tua apud DEUM
advocata in omnibus tuis indigentis.*

*Tessera hujus diei, Vivat Regina celorum.
Vivat Domina Angelorum.*

CAPUT XVIII.

Praxis colendi Sanctos Patronos.

PRAXIS PRIMA.

Diem Sancti Patroni devotè transigere.

Imprimis præmissâ lectione, vel meditatione
vitæ Sancti Patroni, eliges aliquam virtutem
ex vita ipsius, Sancto familiarem, in ejus vir-
tutis actibus, aliquoties te per diem exercebis,
in honorem ejusdem Sancti. Unde manè as-
signabis tibi occasionem, numerum, & modum
exercendi tales actus, & in examine à te exigēs
hujus rationem. Deinde quamcunq̃ue actio-
nem honestam facies, non aliter facies, nisi affe-
ctu Sancti Patroni. similem actionem exercen-
tis, & in unionē similium actionum ipsius. Ita-
que die S. Ignatii, orabis affectu Sancti Ignat-
ii, communicabis in unionē communionis.

S. Ignat.

DECIMUM OCT. 129

S. Ignatii, actum amoris DEI elicies, affectu Sancti Ignatii, & sic de similibus.

Postremò sæpius de die invocabis S. Patronū, per breves ad illum aspirationes, V. G. SS. Patroni assumite me ad vos. Eſſote cuſtodes cordis mei, nunc & in hora mortis meæ. Benedicī vos a Domino, qui ſecit cælum & terram.

PRAXIS SECUNDA.

*Varios affectus elicere erga Sanctum Patronum per modum
Coronæ.*

1. SANCTE Caſimire, adoro te cultu dulci; tanquam amicum & Filium DEI adoptivum.
2. Gaudeo de omnibus donis naturæ, gratiæ & gloriæ, quibus à DEO ornatus es, & præſertim de Angelica tua puritate.
3. Confundor & erubeſco; quod vitiis meiſim adeò tibi diſſimilis, & præſertim tuæ puritati.
4. Ago tibi gratias pro omnibus affectibus & obſequiis erga DEUM, & Mariam, & protectionem, quam hæctenus mihi indigno præſtititiſti.
5. Recipio te in Patronum & Advocatum meum, ac me tibi trado in ſervum & clientem, in vita & in morte.
6. Per amorem JESU, & MARIÆ, te rogo, ſis protector meus in vita & in morte.

morte, & impetra mihi à DEO tuam puritatem.

PRAXIS TERTIA.

Affectus ad DEUM circa Sanctos Patronos.

1. **A**dorabo Divinas perfectiones specialiter relucentes in Sanctis. V. G. puritatem in Angelis, sapientiam in Doctoribus, sanctitatem in Confessoribus, &c.

2. Gaudebo & gratulabor DEO de omni honore & amore, quem habet, & habebit v. g. à B. Aloysio.

3. Desiderabo DEUM amare & laudare corde B. Aloysii, in hac vita, morte, & in æternitate.

4. Gratias agam DEO pro donis naturæ, gratiæ, & gloriæ, B. Aloysio concessis.

5. Offeram DEO omnia B. Aloysii obsequia, merita, & affectus, sive hujus vitæ, sive æternitatis.

6. Petam à DEO per Intercessionem B. Aloysii, virtutem, in qua ipse excelluit, v. g. castitatem.

CAPUT XIX.

Modus Sanctè moriendi.

HÆc est Conclusio, quæ ex hæcenus præmissis sequi debet, Mors sancta. Specialiter autem ut concludas vitam in bona forma, hæc dum vivis præmittenda sunt. 1. Nullum grave peccatum, etiam ad breve tempus, patiari in anima, sed quàm primum illud per confessionem dele. Nec unquam te ad somnum conferras, non præmissis actibus contritionis. Quis enim scit, an hac nocte non reperent à te animam tuam? Hæc verò, si in statu peccati mortalis è corpore discesserit, ubi erit?

2. Asuesce vivendo resistere tentationibus, & sæpè elicere actus, fidei, spei, & charitatis, ut sic habitu contracto, facilius eos elicias in illa debilitate corporis, ac doloribus morbi lethalis.

3. Nulli rei in hoc mundo nimis afficiare, sed potius ad Patriam coelestem sæpiùs aspira; sic enim suaviter & sine dolore animi morieris, quia ut ait Sanctus Gregorius: *Cum dolore amittitur, quidquid cum amore possidetur.* De anima sic in affectibus suis mortificata dicit sapiens, quod *videbit in die nobis-
simo.*

fimo. Talis fuit Maria Oegniacenſis, quæ ingeminando A' eluija Allenja, exſpiravit. Tales illi Angelici Adoleſcentes è Soc. noſtra, B. Aloyſius Gonzaga & Joannes Berchmans, qui nuntio mortis accepto, lætiſſimi decantabant: *Te DEUM laudamus. Lætatus ſum in his quæ dicta ſunt mihi, in domum Domini ibimus.*

4. Cùm præviſa jacula minus feriant, frequenter mortis recordare, ejusque ſucceſſum DEO ſæpè commenda. Hoc autem fieri poſteſt imprimis in Sacro, dum per ſacræ Hoſtiæ fractionem repræſentatur mors Chriſti Domini, ubi petes ab ipſo, ne te in tua morte permittat à ſe in æternum ſeparari. Deinde in meridie, cum ſignum datur ad orandum: tunc enim, in uniõne mortis Chriſti, quæ eo tempore contigit, in manus Domini ſpiritum tuum in ſuo egreſſu è corpore, commendabis. Poſtremo dum te ad lectum conſeres, recordaberis ſepulchri, in quo requies tua erit.

5. Beatiffimæ Virgini, ac SS. Patronis ſupplica ſæpiùs, ut tibi in illo ſupremo conflictu, ſuppetias ferant. Sunt qui ſingulis diebus invocant SS. Patronos, ſingulis menſibus in Congregatione dari ſolicos, quorum nomina ad hunc finem habent conſcripta ad inſtar Litaniarum. Alii pro ſingulis diei horis, cum Alphonſo Rodriquez, diſtribuant Patronos; quamlibet horam, ex quibus aliqua erit ſuprema.

prema, hoc sacro praesidio, tempore
muniendo. Et hac est preparatio ad mor-
tem remota.

Observanda, morte jam in- stante.

1. Intellecto mortis periculo, quàm primum
pete sacramenta poenitentiae, Eucharistiae,
ac etiam, si tantum est periculum, Extremae
unctionis, nec non applicationem Indulgen-
tiarum. Cum majori enim fructu sumun-
tur Sacramenta ab homine, rationis usu, &
integris viribus adhuc pollente. Juvat verò,
cùm Sacerdote pactum facere, ut te sensibus
destitutum, in supremo articulo vitae ab-
solvat.

2. Si cui facienda est restitutio famae, ho-
noris, pecuniae, fiat adhuc te vivente, si fie-
ri potest: alioquin ut quàm primum post
mortem tuam fiat, efficaciter provide.

3. Condone ex amore Christi mansuetissi-
mi omnes injurias & offensas, tuis inimicis, ut
DEUS tibi peccata condonet.

4. Pete veniam publicè pro defectibus, à
tuis superioribus, imò etiam aequalibus.

5. Si dispositio bonorum facienda est,
fiat, ut monet S. Augustinus, dum sapiens es,
dum tuus es. Deinde fiat in statu gratiae.

ut sic tuæ eleemosynæ sint meritoria vitæ æternæ; vel si facta est in statu peccati mortalis, post confessionem ratificetur. Fiat verò ad DEI gloriam maiorem, & secundum ipsius voluntatem, ita ut etiam Christus in suis pauperibus instituat heres à te, qui tibi suam transcripsit hereditatem in coelo.

6. Si Superior es, monitum aliquod piurimis subditis relinque, quod tunc cordi audientium altius infigi solet. Ita S. Ludovicus Rex Galliarum, moribundus filio suo dicebat, apud Surium: Fili mi, in eam rem ante omnia incumbere, ne unquam peccatum mortiferum committas. S. Antonius Magnus apud eundem Surium, hæc verba suprema ad fratres dixit: Ad JESUM suspirate, & hoc sanctissimum nomen vestris figite mentibus.

7. Curet sibi infirmus prælegi passionem Domini nostri, item Historiam mortis B. Virginis, & aliquorum sanctorum, præsertim B. Aloysii & Joannis Berchmans, ut exemplo pretiosæ in conspectu domini mortis Sanctorum, discat mori. Plurimum autem ad hoc conducet Liber, cui titulus *Pretiosæ morientium occupationes*, à Patre Joanne Nadasi Soc. JESU editus.

8. Suadet ibidem hic author cap. 8. ut moribundus faciat has intentiones, pro sua morte. *Volo mori, quia amo DEUM. Et ideo volo illi ita statuenti obedire. Volo mori, ut nunquam DEUM*

DECIMUM NONUM 135

DEUM deinceps offendam. Volo mori, ut DEUM coram videam & perfectius amem, cum B. Virgine, & SS. Patronis, ad quos aspiro. Volo mori, ut imiter JESUM & MARIAM morientes. Volo mori, ut mortem stipendium peccati accipiam, penasque dem pro peccatis meis. Volo mori, ut immoler DEO, cui me tot modis debeo. Volo mori, ut bibam in Cælo in æternum.

9. Armetur ager in hoc supremo conflictu instrumentis pietatis, imagine crucifixi, sacris Reliquiis, & imaginibus sanctorum, quas identidem adoret & osculetur. Item cereo benedicto, quem manibus tenens, agat DEO gratias, quod se vocaverit in admirabile lumen suum, dicatque: Tu illuminas lucernam meam, Domine illumina tenebras meas. Illumina oculos meos, ne unquam obdormiam in morte, ne quando dicat inimicus meus, prævalui adversus eum. Dum aquâ lustrali aspergitur, dicatur: Exurgat DEUS, & dissipentur inimici ejus, & fugiant qui oderunt eum à facie ejus. Ita Joannes Berchmans moribundus, Crucifixum, Coronam, & regulas, manu tenens dicebat: Hæc sunt arma mea, & his armatus obiit Romæ 13. Augusti, 1621. ætatis suæ 22. cum magna opinione sanctitatis.

10. Faciat moribundus hos vel similes protestationes. Protestor, quod morior servus Catholicus, in Fide, spe, & Charitate in DEUM.

Prote-

*Protestor. quod volo mori mancipium JESU;
 ET MARIE. Protestor quod ex nunc ET pro
 reliquo vite tempore nolo consentire ulli ten-
 tationi Dæmonis. Confirmo fidem datam DEO
 in Baptismo, ET abrenuncio mundo, carni, Sa-
 tianæ, meque tibi conjungo Christe in tempore
 ET æternitate. Protestor quod libenter acce-
 pto omnem divinam dispositionem, tam circa
 animam meam, quam circa corpus, post mor-
 tem.*

II. Breviter eliciat actus virtutum, præser-
 tim Fidei, Spei, Charitatis, Contritionis, Deside-
 rij videndi DEUM. juxta dicta in Corde Sancto,
 ultra quæ hæc juvabunt.

Credo Domine, spero Domine, Amo Domine.

*Credo ET spero videre bona Domini in terra
 viventium.*

DEUS meus misericordia mea.

*In medio umbræ mortis non timebo mala,
 quoniam tu mecum es,*

Cupio dissolvi ET esse cum Christo.

Mibi vivere Christus est, ET mori lucrum.

*Educ de custodia animam meam, ad confi-
 tendum tibi, me expectant justi, donec retri-
 buas mihi. Ita dicebat moribundus Sanctus
 Franciscus.*

*Quando veniam ET apparebo ante faciem
 Domini?*

*Huc spectant, quæ sequntur ex soliloquiis
 B. Augustini. Ostendete mihi consolator meus.*

Videam

DECIMUM NONUM 137

Videam te. lumen oculorum meorum. Veni gaudium spiritus mei. Videam te lætitia cordis mei. Amplectar te, bonum, sine quo nihil bonum. Fruar te optimo, sine quo nihil optimum. c. 1.

O vita cui omnia videntur, vita, quæ es mea vita, per quam vivo, sine qua morior, vita vitalis, dulcis et amabilis, ubi quæso es? ubi te inveniam, ut in me deficiam et in te subsistam.

Eia Domine, moriar, ut te videam, videam ut hic moriar.

Mori desidero, ut videam Christum, vivere renuo, ut vivam cum Christo. ibidem.

O Lux sine qua tenebræ, illuminare huic cæco, qui in tenebris, et in umbra mortis sedet, et dirige pedes ejus in viam pacis, per quam ingrediar in domum. cap. 4.

O clavis David, aperi mihi ostium luminis tui, ut ingrediar et videam te. cap. 7.

Adjuba Domine creaturam tuam. Non pereat in malitia, quod operata est bonitas tua. cap. 11.

Scio Domine, et confiteor me indignum, ut intrem sub tectum tuum, sed fac propter honorem tuum, et ne confundas in te sperantem servum tuum. cap. 23.

O Fons vitæ, vena aquarum viventium, quando veniam ad aquas dulcedinis tuæ de terra deserta, inbua, et inaquosa. cap. 30.

O Dies præclara et pulchra, nesciens vespe-
rum,

ram, non habens occasum, in qua audiam: intra in gaudium Domini tui, ubi erit omne bonum, & non erit aliquod malum, ubi erit, quidquid voles, & non erit, quidquid noles.

Veni Domine & noli tardare, Veni Domine JESU, & visita me in pacc. Veni & educ vinum de carcere, &c. Vide plura cap. 35. & 36.

Ultimo colloquatur itidentidem moribundus, cum JESU & MARIA, per breves orationes jaculatorias.

JESU MARIA amores mei, patiar, moriar amore vestri. O JESU, esto mihi JESUS & salvator. JESU agonisans, morti tuæ mortem meam unio. JESU pro me mortue, mors tua sit vita mea, O bone JESU exaudi me, intra vulnera tua absconde me, & ne permittas me separari à te. Domine JESU suscipe spiritum meum. Tu es Christus Filius DEI vivi, Dominus meus & Deus meus.

MARIA MATER gratiæ, MATER misericordiæ.

Monstra te esse MATREM.

Eia Advocata nostra illos tuos misericordes oculos, ad nos converte, & JESUM benedictum fructum ventris tui, nobis post hoc exilium ostende.

MATER DEI MEMENTO MEI.

O MARIA SIS MIHI PROPITIA.

CAPUT XX.

Exemplis quorundam
Illustrium Sodalium, tradi-
tur ars, sanctè vivendi &
moriendi.

*Quia semper Exemplo melius docetur, iuba-
bit postremis Sodalibus Marianis in hac
Palæstra nobiles Athletas proponere, qui
in virtutis B. Virginis Congregationibus
pietate floruerunt. Horum Princeps est*

B. ALOYSIUS GON-
ZAGA.

IS, Patre Imperii Principe & Castilionis Mar-
chione natus, septimum ætatis annum, suæ
ad DEUM conversationis tempus appellabat,
et constantiâ tunc jam feliciter inchoatæ, ut
deinceps, (prout quatuor fide digni ejus Con-
fessarii assuamarunt,) nunquam se à DEO per
mortale peccatum averterit. Novennis ad-
huc Florentiæ ante imaginem Virginis ab An-
gelo salutatæ, perpetuò Virginitatis voto se ob-
stringit, tam perfecte semper observato, ut illud
testari potuerit Sacra Romana Rota: *Aloy-*

sius nunquam stimulum carnis passus est . nec cogitationem ullam impuram in mente habuit.

Temperantia planè fuit admirabilis. Nam præter alia extraordinaria jejunia, singulis hebdomadis, feriâ sextâ & sabbatho, ac etiam sæpè feriâ quartâ, solo pane & aquâ contentus vivebat. Ter imprimis per hebdomadam: ac deinde in ultimis in sæculo annis, die quolibet semel : postremò ter de die, seu flagellis, seu loris, seu ferreâ catenulâ, se ipsum cædendo cruentabat. Sæpè asserem sibi dormienti supponebat : Sæpè loco scilicet acutis calcaribus tenerum corpus stringebat.

De studio orandi quid dicam ? Mane quolibet ultrâ prolixas vocales orationes, rerum sacrarum meditationi, unam horam dabat; vesperti autem quandoque duas. Nec his contentus, nocte mediâ aliis quiescentibus, è lecto surgebat, & solo indusio etiam inter hyemis rigores tectus, ac præ frigore tremens, per aliquot horas, genibus flexis meditationi vacabat : ut quandoque præ corporis debilitate, in terram prolapsus, jacensque orationem finiret. Ab hac porrò consuetudine orandi, non destitit Aloysius, etiam in Aula Regis Hispaniarum biennio degens: ubi in abditos recessus fugiendo, quinque horas Cœlestium rerum contemplationi impendebat. Modum ac frequentiam sacrae communionis à S. Carolo Borromæo edoctus, eâ teneritudine animæ

mi diebus festis usurpabat , ut in lacrymas uberrimas sæpè solveretur , à quibus etiam diebus profectis, sacrum audiens, post elevatam Sacram Hostiam, sibi temperare non poterat. Hæc verò pietate insignem illum promeruit DEI MATRIS favorem, cum de statu vitæ de- liberans, die Assumptionis Deiparæ sacra pera- ctâ ad hanc intentionem Communionem, illam Madriti, à pretiosissima Parente audivit vocem: *Ingrederet Societatem filii mei.* Quam ut ingrederetur , incredibile dictu est, quantas pa- tris iras, quot obstacula toto triennio fortissi- mè superavit. Qualem verò in Societate vi- tam egerit, quàm pretiosâ morte brevi coro- natam, non est propositi mei referre, qui Aloy- sium nondum Religiosum, sed adolescentem adhuc in tenera ætate, in aulis Regum, inter Principum delicias, Sodalibus propono. *Ex Virgilio Cepario.*

B. STANISLAUS KOSTKA, Polonus.

PLANè materno adhuc ex utero in Societa- tem JESU vocatus esse videtur, dum splen- dentibus Nominis JESU radiis in utero circum- fusus, antequam in lucem prodiiisset, Matri suæ apparuit, teste *Guagnino*. Illibatam Virgini- tatis florem & innocentiam, nullâ gravi labe contaminatam, secum ad Religionem, ac inde

brevi ad cœlum tulit, prout ejusdem in spiritu Magistri, Ruizius & Julius Fatius affirmarunt. Hanc ejus innocentiam honoravit cœlum, cum bis Angelos misit, qui Stanislaum, Pane Angelorum reficerent. Honorarunt etiam elementa, cum ignis aliquando cervicalia Stanislai decumbentis capiti subjecta aggreſſus, caput tamen non attigit. Solus exhorruit inferus, atque ille Erebi canis, qui agrotantem Stanislaum ter frustra infiliit, ter ab eodem crucis signo fugatus.

Angelica ejus puritas, nec verbum audire potuit honestati adversum. Itaque ad paternam mensam, si quid liberius ab aliquo hospitem proponeretur, illico versis in cœlum oculis Stanislaus, veluti exanimis, sub mensam delabi, à fratre suo Paulo non semel observatus est. Modestia, & omnium affectuum moderatio singularis in eo fuit, ut nihil in eo puerile, signum iracundiæ nullum comperitum sit.

Amor Orationis quantus ! quam non interdiu tantum in abditis ædium recessibus, sed noctu etiam in alto rerum omnium silentio, positus humi genibus, aut prono stratus corpore, prolixam faciebat. Mensæ quin assidens, sæpè cibi penè immemor, rerum Divinarum gustu mentem pascebat. Quotidiè binis, ternisvè sacris ; festo autem die, pluribus intererat, & quidem nixus genibus, corpore immotus, oculis

Oculis decore demissis, manibus ante pectus compositis, non raro etiam à sensibus abstractus. Divinissimum Sacramentum quotidie ante initium, & post finem scholarum invisebat, idemque sumebat Viennæ studens, quavis hebdomadâ, pridie coenâ abstinendo.

In DEI Matrem quanta fuit pietas Stanislaus eam Matrem suam appellabat: ab ea benedictionem conversus ad templum, quidquid agendum erat, postulabat: Ejus encomia inter scholasticas exercitationes sibi tractanda assumebat, omnesque scriptiois suæ paginas illa oratione implebat: *O MARIA sis mihi propitia;* & novos semper & magnificos inveniebat titulos; ejus Rosarium aut pios libellos, extra tempus studendi, perpetuo versabat manibus, dum in longo illo ac molesto itinere, sicutâ imaginem Deiparæ conspexisset, nusquam reliquit insalutatam. Itaque ipso die Virginis Assumptæ, cum paucis ante diebus, per suum Patronum Laurentium, literas ad eam scripsisset, quibus postulabat, ut sibi spectatorem triumphi ipsius in cœlo adesse liceret, mille osculis imagini Deiparæ impressis, Rosarium manu tenens, in honorem, ut dicebat, suæ Matris, Eandemque tunc (ut aliqui putârunt) præsentem intuitus, ad ejus complexum feliciter abiit. Romæ in domo probationis Soc. JESU, 1768. ætatis suæ 18. decem mensibus in Societate transactis, quam tam ardentem expetiit, ac etiam per

tot viarum spatia Viennâ usque Dilingam
hinc deinde Romam quæsit; à qua denique
paternis literis, minarum probrorumque ple-
nis, avocari non petuit. Ut proinde imma-
mendacium sit, à quibusdam malevolis in hoc
Regno contumeliosè confictum, B. Stanislaum
extra Societatem dimissum, in aliquo Xeno-
dochio Romæ obiisse, cum tamen de hoc Ro-
mæ, nulla suspicio fuerit, ut ipse ibi exploratum
habui: & nuper Clemens X. in Bulla, quâ huic
Beato Sacrum concessit, Pontificio Oraculo ta-
stetur, cum esse Societatis JESU, ac proinde à
Societate non dimissum.

ALEXANDER BERTIUS

Italus, Sodalis Collegii Flo-
rentini.

ADhuc quinquennis Christi patientis crucia-
tus sæpè meditari, ac de illis suaves habere
sermones consueverat. A septimo ætatis suæ
anno, cepit gestare cilicium quoddam ex funi-
culis elaboratum, quod quia asperum ei mi-
nus videbatur, petiit à Confessario, & obtinuit
strenuam, quâ infantiles adhuc stringebat ar-
tus. Vix novennis, non in alienam juravit per-
niciem, sed major Annibale Alexander, in suæ
utilitatem animæ, maturum ineunda Religio-

nis fecit propositum, ejusdemque, ab iis quibus intererat dilatam executionem, multis lacrymis deslevit. Decimum agebat annum, quomiris rerum Divinarum deliciis affluere capit. Aliquando enim inter duos Angelos consistere sibi videbatur, quibus à DEI para, suæ integritatis servandæ, cura demandabatur. Quandoque ipsa pretiosissima Parens, eidem studenti asistere visa est, librorumque pagellas evolvere; semel etiam ægrotanti adstare prope lectum, & flosculos ad temperandos febris ardores admovere. Die ejusdem Virginis purificatæ, cum primùm Sacro Sanctæ Eucharistiæ pabulo reficeretur, videbatur sibi habere cor in duas partes divisum, ac JESUM in medio ipsius collocatum, quem exinde eâ devotione in Sacramento latentem profecutus est, ut à majori altari, poenè avelli nunquam potuerit, vulgo Ephebus SS. Sacramenti appellatus.

Nihil illi gratius unquam fuit, quàm de MARIA loqui, audire, cogitare. Domum ex Oratorio redux, congregatis in aula famulis ac domesticis, primò ipsis libellum aliquem pium prælegebat; mox de rebus Divinis discerebat, cum eo affectu, ut audientibus lacrymas moveret, eosdemque ibidem, ad corporis flagellationem suo exemplo duceret. Morbo supremo correptus, frequenter de Christi passione, aut legere, aut differentes audire gellie-

bat : & si quid amaræ medicinæ sumendum fuit, in illas prorumpebat voces, *O Bone JESU, quàm acerbior fuit Calix tuus!* Interim coelestibus non carebat deliciis animus. Die quodam, cum ex pia lectione, quasi in somnum se vultu hilari composuisset, à matre quæsitus, quid ageret : Delicias, inquit, animæ meæ JESUM & MARIAM, inter innumera Beatorum agmina loco celsissimo intuitus sum. Die altero repente ex contemplatione quadam experrectus : An non, inquit, coràm intuemini Mariam DEI MATREM Dominam meam, meumque custodem Angelum, & Mariam Magdalenam de Pazzis (erat huic Beatæ, adhuc vivens, gratus admodum Alexander, & ab eadem Angelus terrestris appellatus) tum ad hos conversus hospites, multa cum illis loqui visus est. Cum verò in illo temporis puncto, Dæmon se illi formâ horrendâ spectandum obieciisset : Quid quæris, inquit, Bestia? facesse, testimonium conscientiæ meæ, DEO favente, bonum est. Demùm præ nimia deliciarum coelestium affluentia, quasi moræ impatiens, fractis jam viribus, è lecto proripiendo, atque ingeminando : In cœlum, in cœlum : ac fixis in cœlum oculis, sæpè JESU ac Mariæ nomina Sacro Sancta invocans, ex hac vitâ decessit, Florentiæ, virtute florentissimus, in Aprili, Anno Christi 1608. ætatis suæ 15. Hæc tum ex libro Italico Bononiæ impresso, cui titulus, *Coro-*
na duo.

*Na duodecim florum, tum ex P. Lechnico
lib. 1. cap. 10.*

ANTONIUS UBALDINI, COMES

Montis vicini Italus,

Sodalis Seminarii Romani.

PLANè adhuc puer, præter coronæ ac Psal-
morum pœnitentialium aliarumque oratio-
num vocalium pensum quotidianum, diebus
profestis meditationem per semihoræ spatium,
festis verò diebus, per horam integram pro-
trahebat, eò sensu pietatis, ut totus accendi, ac
in lacrymas solvi videretur, præsertim cum
Christi Salvatoris cruciatus recoleret. Quoties
sacræ mensæ accumbebat, (id quod post annum
ætatis duodecimum, octavo quoq; die facere so-
lebat) lacrymas non poterat continere, ultrò
ex oculis jam asuetis erumpentes. Adeam ve-
rò ita se præparabat, ut unam horam medi-
tationi, aliis adhuc dormientibus, aliam in
Oratorio piis impenderet exercitiis, nec nisi post
longam gratiarum actionem, inde recederet,
& quidem ad sacram lectionem in suo conclavi
continuandam. Præcipuè suum affectum
DEI paræ colendæ consecraverat. Ergo ad ejus
amorem Sodales inflammare, laudes ipsius ce-

lebrare, vigiliis omnes festorum, ac dies Sab-
bathi, in pane & aqua, ab anno ætatis suæ
octavo jejunare, diebus singulis ejusdem Virgi-
nis officium recitare, familiare Antonio fuit.
Post DElparam singulari, per orationes quo-
tidianas, cultu venerabatur Sanctum Ignatium,
Sanctum Franciscum Xaverium, & Beatum
Aloysium, quorum festo imminente die, in nu-
do assere, & quidem duabus duntaxat per no-
ctem horis, somnum capiebat, reliquum noctis
partim flagellationi, partim lectioni sacræ;
partim Orationi, diem verò poenè integrum in
Sacello D. Tutelaris, orationi impendens.
Corporis mortificatio plane admirabilis in eo
fuit. Adhuc in domo paterna puer, diebus
communione, ac DEI paræ pervigiliis, nihil
præter panem sumebat: In Seminario autem
manens, singulis feriis sextis vix aliquid obso-
nii. Ter in hebdomada supra nudos asseres
dormiebat, aliàs ligno capiti, aut libro aliquo
prægrandi supposito. Præter cilicia frequen-
tia, & ferreas puncturas, alteriis diebus cor-
pus suum catenula; vel intertextis inter fu-
niculos ferri fragmentis dirè lacerabat, quæ la-
niena plerumque uno horæ quadrante, quan-
doque mediâ horâ, aliquando etiam horâ inte-
grâ durabat. In morbo supremo decumbens,
nulla penitus sociorum colloquia, quæ de re-
bus piis non essent, admittere voluit. Ubi ve-
rò nuntium de morte imminente accepisse,
nihil

nil sibi dolori esse dixit, nisi quod sine sanguinis effusione, extra Japonicos carceres & flammam moreretur. Tum à suo Confessario instanter petiit, ut saltem sibi liceret novitium Societatis JESU mori. Ergo ita annuente Præposito ejusdem Societatis Generali Murtio Vitellescho, veste Religiosa indutus, & votis Societatis simplicibus, obstrictus DEO, vestem illam osculatus dicebat: Benedicimus DEUM Coeli, & terræ, quia fecit nobiscum misericordiam suam. Postremò inter continua JESU Crucifixi oscula & amplexus, inter crebram MATRIS gratiæ invocationem, sanctè obiit, ii. Julii, Anno 1629. ætatis suæ decimo septimo. Ex libello cui titulus *Corona duodecim Florum.*

STANISLAUS ZBOROWSKI, Polonus.

Sodalis Collegii Ingolstadiensis.

DE hoc Adolescente, non minus Natalium splendoribus in Polonia Illustrissimo, quam virtutibus Ingolstadii, ubi studiis operam dabat, eximio, ita scribit Pater Gaspar Lechnerus in *Sodali Parthenio*, lib. 1. cap. 9. Modestia morum, animique submissione cavit,

vixit, ut cum omnes in oculis atque animis ferrent. Amabat familiaritatem inire cum iis, quos fortuna inferior, à reliquorum consuetudine rejiciebat. Veste obsoletiore libenter utebatur, & à Confessario sæpè adigi debebat, ut pretiosiores vestes pro familiæ honore tuendo, subinde indueret. Orandi studio & conscientiae puritati impensè studebat, ut singulis hebdomadis culpas certò expiaret. Unde factum, ut pridè quàm è vita discederet, monitus, ut si quid animum sollicitum haberet, foras proderet, vix levem culpam repererit. Corporis edomandi multùm studiosus fuit, ut ferè nihil in eo genere ab aliquo gereretur, cui non se socium præberet; ac multo jam tempore, singulis Sabbathis à coena abstineret. Denique cum & genus, & opes, & præclara indoles, in maximam spem eum ducerent; ille magnanimo juvene dignissimum facinus aggressus est, ocepitque supra humana ire. Jamque in eo erat, ut abdicatis iis, quæ nos imbelles animæ miramur, DEO se penitus in Religione emanciparet, cum à DEO Optimo ad stipendia potius accipienda, quàm promerenda evocatus, relicto magno sui desiderio, variolis suffocatus, è vita abiit, Ingolstadii, Anno mortalis DEI hominis 1619.

STANISLAUS BRU- DZINSKI, Polonus.

*Sodalis Collegii Calusiensis, &
Poznanienfis.*

Illustri ac pervetusta in Regno Poloniæ, Præterna quidem Brudziniorum, Materna verò Ruslociorum, utrâque Senatoria ortus ex Familia Stanislaus, anno salutis nostræ 1601. tenerioris cursum ætatis, non domi tantum, sed in Aula etiam Regia exegit: ubi Familiare nonnisi probatissimos admittens, pravaque exempla devitans, innocentiam vitæ, morumque integritatem retinuit. Studiorum causa Poznaniam, ac deinde Calisium missus, tam in ludo literario, quam in coetu Mariano, omnibus suis commilitonibus fuit exemplar modestiæ, speculum probitatis, lux & antesignanus diligentiae. Verrere solitus Oratorium Marianum, dixisse aliquando fertur: Se id non modò libenter facere, sed etiam non aliud munus perpetuum in Sodalitate ambire, quam ejiciendi sordes è loco Oratorii. Elucebat in eo ultra ætatem singularis morum maturitas, & animi semper in qualicunque offensa placidissimi mansuetudo, quâ & aliorum impetus retardabat, & omnibus summè

amabilis erat. Quinto ante morbum supremum die, in pervigilio SS. omnium, præmisso prius diligenti examine, conscientiam generali totius vitæ confessione expiavit, ita puram ac innocentem, ut post ejus obitum, testatus sit sacri fori iudex, se nullam in Stanislaſo noxam mortalem reperiisse. Morbo deinde brevi post correptus, inter atroces calculi, aliosque plures cruciatus, ita quietus vultu ac mente decubuit, nullum ut ei impatiens animi indicium, nulla vox eruperit, nisi illa, quâ à suo Pædagogo frequenter urgebat, ut pro se Eleemosynam pauperibus erogaret. Crescente in dies absque spe sanitatis morbo, trina confessione innoxiam adornans potius, quam mundans animam, hospitem ad se in viatici specie DEUM hominem, tanto ardore ac reverentia suscepit, ut vix etiam spirans, demissis tamen in terram genibus, absque ullo fulcro per horæ fermè dimidium, cum sit præstolatus, ac præsentem continuatis per horam integram veneratus obsequiis. Tum ad Matrem ejus Virginem conversus, consueta Sodalitati formâ, se ipsum eidem in servum perpetuum, etiam in supremo vitæ suæ termino devovit. Et sanè expertus est singularem Matris Misericordiæ opem, in periculoso illo agone, bonus filius, cum proximus morti sæpius similis respondenti ingeminaret: *Quî ego ista me-*

vui, Virgo Beatissima? Non ego his dignus sum, Virgo Beatissima. Ora pro me piissima Mater. Prædictæ mortis à quodam quæsitus, quidnam cogitaret? conversis ad Christi Crucifixi imaginem oculis, respondit: DEUM meum cogito: DEUM meum cogito. Tum iterum interrogatus, an mortem DEO ita volente libenter obiret? placidissime dixit: Libenter mortem de manu DEI aceipio. Erga sui quoque nominis Tutelarem B. Stanislaum Kostkam religiosus, sæpè imaginem ejus osculatus dicebat: *B. Stanislae, tuum Stanislaum non desere.* Atque ita post unius mensis infirmitatem, sacro perunctus oleo, applicatæ etiam à Sacerdote sibi præsentæ, plenariâ Indulgentiâ, & SS. nomine JESU invocato, defixis in objectam sibi sacram imaginem oculis, nobile Polonarum Sodalitatum sidus, corpore & spiritu, in terris ardere, & lucere desiit, Anno ætatis suæ 14. *Ita testantur Annales Sodalitatis Calisicensis.*

Plus. Athletas, illustria vel huius coetus vestri Posnaniensis, sub Titulo sine labe Conceptæ Virginis Matris, decora, in Palæstram hanc deducerem, Sodales Mariani. Ex vestro enim Albo ab anno 1602. prodiere ad purpuram tres Romani Imperii Principes, ad Antistitum in Regno nostro Insulas 19. ad Palatinorum laticlaviam 40. totidemque ad subsellia Ca-

Stella

stellanorum, ad Abbatiale Pegum 8. ad Cathedralium Ecclesiarum Canonicatus 30. ad diversas Religiosorum familias veni propè, præter alios, quorum statum ac dignitates injuria temporum in Album non retulit. Verùm coronidis instar sit coronatus in Japonia Victor

ALBERTUS MECINSKI.

Sodalis Lublinensis & Posnaniensis.

Ingens enimverò in Palæstra hac vestra virtutis nomen, cujus Albo inscribi postulavit Anno 1614. dum exterum lustraturus solum ac solem, ex Polonta abiret. De quo hæc scripsim. Illustrissimis Rosinis oriundus ille, primâ statim ætate virtutibus vernare cæpit in Sodalitate Lublinensi, ac præsertim amore in Magnam DEI Matrem, quam unicum suarum necessitatum Asylum appellabat. Ultra consueta sodalibus pietatis opera, solenne ille erat, simulatâ somni quiete, lectoque tacitè relicto, horas rerum cœlestium meditationi tribuere, ac moderatorum vigilantiam sanctè fallere. Hinc vultum ejusdem perpetuus virtutis comes colorabat verecundia, totum verò corpus modesta compositio. Inter sermones promebat sæpè ælius illos votorum, quos altero nonnisi

in orbe limpius restingvendos, accenderant illustres Martyr in Japonensium triumpho, in coetu localitatis celebrati. Deliberabat jam de proposito vitæ, cum subito mendiculi in platea vocem accipit, illud Davidicum occurrentis, *Nolite confidere in Principibus, in filiis hominum, in quibus non est salus.* Quo velut cæstro percitus, Societati JESU nomen dare in animum induxit, sed enim mentem hanc varia eripiebant illi lenocinia mundi, furores Orci, per ædes, quas inhabitabat, toties obstreperantes, imò & matris, quæ alapâ impressâ, constantiam adolescentis expugnare volebat, ad primum de pio vitæ proposito nuntiū. Verum omnia hæc, loricator seipso, ille virili superavit animo. Ergo Romam tandem à morte parentis advolat ad Tyrocinium Societatis JESU, ubi laxatis pietatis in cœlorum Reginam habenis, inter paucos eximius apparuit. Novis iisque peraugustis exornare Eam titulis, iconem Illius ad ædes D. MARIE Majoris, eminens de genu venerari, Festa Mariana, octiduanâ corporis afflictione prævenire ac subsequi, in emaceratos frequentibus jejuniis artus sævire, omnibus virtutibus excolere capacissimam omnium mentem, primæ tum Mæcinii erant curæ. Ergo tanto virtutum pabulo auctæ veteres Japonici martyrii flammæ, in apertum erupere incendium. Impetrata
magno

magno votorum ambitu à Proposito Societatis Generali Japonica Misericordia enavigata longissima maria, tolerati apud Iohannidos durissimi carceres, immensi labores viarum exantlati, tandem adita votorum apex Japonia, ipsumque Nangazachium, terminalis limes vitæ ac laborum. Centies ibi & amplius, magna undæ copia, in os supinatum, atque viscera, Heroi Europæo ingesta, iterumque admotis tabulis medullitus expressa. Septem deinde diebus, omnibus vitæ præditiis destitutum, imò omnibus eneclum Japonicæ crudelitatis poenis, furca ac fovea aquis putridis stagnans præfocabat, donec tandem victorem spiritum exprimeret expromeretque coelo. Sic Mecinius è vitæ naufragio, æternitatis fortunatas insulas attigit, cœlumque in undis refulgens per suam imaginem, re ipsa beatus

comprehenfor obtinuit, magnus

Heros Palestre Marianæ

Ad

M. DEI GLORIAM,

B. V. M. H.

Pro-

Protestatio Authoris.

QUæ narrantur in hoc libello
de vitâ & virtutibus quo-
rundam B. Virginis Sodalium, &
Miracula, Prophetias, Revelatio-
nes, aliaque hujusmodi sapiunt;
humana duntaxat autoritate,
non autem Divina Catholicæ
Romanæ Ecclesiæ, & Apostoli-
cæ Sedis nituntur, atq; ita fides sit
penes Autores, juxta Decretum
Urbani VIII. 9. Junii. 1634.

SYL

SYLLABUS
CAPITUM.

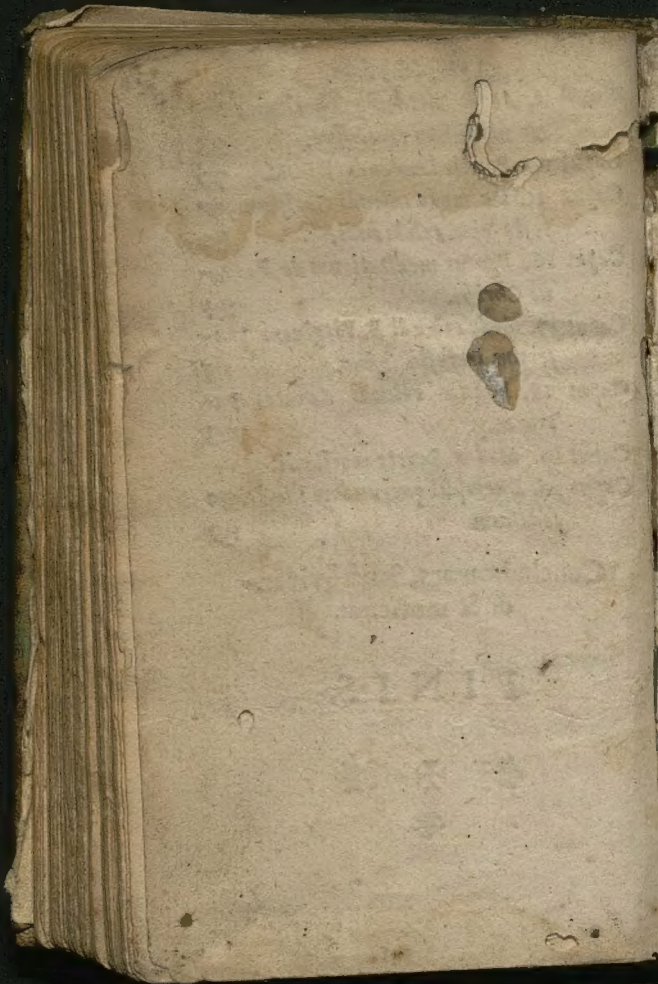
Caput 1. Proponuntur quedam Principia practica, sanctè vivendi. pag. 1	
Caput 2. Remedia ad fugienda & extir- panda vitia.	21
Caput 3. Praxis exercitii matutini.	31
Caput 4. Examen Vespertinum.	35
Caput 5. Observanda circa quamcunque actionem, ut perfectè fiat.	36
Caput 6. Orationes ejaculatorie per diem usurpande.	38
Caput 7. Praxes visitandi SS. Sacra- mentum.	45
Caput 8. Modus audiendi Sacrum.	58
Caput 9. Praxis recitandi Coronam B. Virginis.	53
Caput 10. Varie Corona per hebdomadam discende.	61
Caput 11. Observanda circa Confessio- nem.	62
Caput 12. Praxis sacre communienis.	70
Caput	

- Caput 13. Actus virtutum Theologicarum
& moralium remisive. 78
- Caput 14. Praxis laudandi DEUM. 79
- Caput 15. De modo colendi Christum, &
festa ejus celebrandi. 80
- Caput 16. Breves meditationes de Passio-
ne Christi. 94
- Caput 17. Modi colendi B. Virginem præ-
sertim in festis ipsius. 115
- Caput 18. Praxis colendi Sanctos Pa-
trones. 128
- Caput 19. Modus Sancte moriendi.
- Caput 20. Exemplis quorundam illustrium
sodalium 139

Concluditur ars, Sanctè viven-
di & moriendi.

FINIS.

Biblioteka Jagiellońska

stdr0018800

